



Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra tělesné výchovy a sportu

Bakalářská práce

Osobnost československého boxera Bohumila Němečka

Vypracoval: Adam Slavíček

Vedoucí práce: PhDr. Tomáš Tlustý, Ph.D.

České Budějovice, 2020



Pedagogická
fakulta
Faculty
of Education

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

University of South Bohemia in České Budějovice

Faculty of Education

Department of Sports Studies

Bachelor thesis

The personality of Czechoslovak boxer Bohumil Němeček

Author: Adam Slavíček

Supervisor: PhDr. Tomáš Tlustý, Ph.D.

České Budějovice, 2020

Bibliografická identifikace

Název bakalářské práce: Osobnost československého boxera Bohumila Němečka

Jméno a příjmení autora: Adam Slaviček

Studijní obor: Tělesná výchova a sport a Zeměpis se zaměřením na vzdělávání

Pracoviště: Katedra tělesné výchovy a sportu PF JU

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Tomáš Tlustý, Ph.D.

Rok obhajoby bakalářské práce: 2020

Abstrakt: Tato práce se zaměřuje na zpracování biografie úspěšného československého boxera Bohumila Němečka. Po obsahové stránce je práce primárně zacílena na jeho osobnost, sekundárně pak na stručné zmapování historie boxu ve světě, v českých zemích a Československu a také na popis pravidel boxu. Z časového hlediska je práce zaměřena na 60. – 70. léta, v širším kontextu pak na období počátku boxu u nás a ve světě. Součástí práce jsou úryvky z dobového tisku a memoárové literatury. Text je doplněn množstvím dobových fotografií a obrázků.

Klíčová slova: Bohumil Němeček, box, utkání, pravidla, historie, olympijské hry.

Bibliographical identification

Title of the graduation thesis: The personality of Czechoslovak boxer Bohumil Němeček

Author's first name and surname: Adam Slavíček

Field of study: Physical education and sports and Geography focused on education

Department: Department of Sports studies

Supervisor: PhDr. Tomáš Tlustý, Ph.D.

The year of presentation: 2020

Abstract: This thesis focuses on the biography elaboration of the successful Czechoslovak boxer Bohumil Němeček. In terms of content, the thesis is primarily focused on his personality, secondarily on a brief mapping of the boxing history in the world, Czech lands and Czechoslovakia and the rules of boxing are also described there. In terms of time, the thesis is mainly focused on the 60s - 70s, in a broader context the period of the beginning of boxing in our country and in the world is covered. Excerpts from periodicals and literary memoirs can be found in the thesis too. The thesis is also supplemented with a large amount of period photographs and pictures.

Keywords: Bohumil Němeček, box, match, rules, history, olympic games.

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně pod vedením PhDr. Tomáš Tlustý, Ph.D. pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě archivovaných fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

Datum.

Podpis studenta

Poděkování

Děkuji panu Jaroslavu Doležalovi za poskytnutí materiálů, informací a rozhovoru. Dále děkuji také vedoucímu mé bakalářské práce, panu PhDr. Tomášovi Tlustému, Ph.D., za poskytnutí konzultací, odborné vedení a cenné připomínky při tvorbě mé bakalářské práce. Velký dík patří také mé rodině za jejich cenné rady a pevné nervy.

Adam Slaviček

Obsah

1 Úvod	10
2 Metodologie	12
2.1 Cíl, úkoly, předmět práce	12
2.1.1 Cíl práce	12
2.1.2 Úkoly práce	12
2.1.3 Předmět práce	12
2.2 Metody práce	13
2.3 Rozbor pramenů a literatury	14
3 Pravidla boxu	16
3.1 Amatérský box	16
3.2 Profesionální box	17
3.3 Technická a soutěžní pravidla	17
4 Nástin historie boxu ve světě	23
4.1 Historie boxu novodobých olympijských her	32
4.2 Příchod žen do boxu	32
5 Nástin historie boxu v českých zemích a Československu	34
5.1 Další významní českoslovenští a čeští boxeři	36
6 Biografie Bohumila Němečka	46
6.1 Počátky kariéry a působení v Lokomotivě Děčíně	46
6.2 Olympijský úspěch Bohumila Němečka	48
6.3 Kariéra mezi dvěma římskými triumfy	52
6.4 Mistroství Evropy v Římě 1967	54
6.5 Rok 1968 a olympijské hry v Mexiku	56
6.6 Trenérská léta v Rudé Hvězdě a život po ukončení aktivní kariéry	57
7 Závěr	64
8 Prameny a literatura	67
9 Použité zkratky	68
10 Seznam příloh	69

1 Úvod

Během celého studia na katedře Tělesné výchovy a sportu, zvláště pak při hodinách na předmětu Dějiny tělesné výchovy a sportu, jsme probírali historické okamžiky v oblasti sportu jak u nás, tak ve světě.

Počátky boxu nalezneme ve Starověkém Řecku 800 let př. n. l., kde box představoval souboj dvou mužů holýma rukama, postupem času si však ruce začali omotávat zvířecí kůží. V těchto začátcích zápasy často končili smrtí, jelikož nebyla stanovena žádná konkrétní pravidla, zakázáno bylo pouze útočení na genitálie, a tak bojovali, dokud jeden z nich nepadl a nebyl schopen pokračovat. Z Řecka se box dostal do Anglie, kde došlo ke znovuzrození tohoto sportu v 17. a hlavně 18. století. První boxeři zde byli z řad šermířů, těmi byli například James Figg nebo jeho žák Jack Broughton, kteří začali pořádat zápasy, budovat boxerské školy, a také sepsali první pravidla.

Největší rozkvět zaznamenal ve Spojených státech amerických, kam box v 19. století přivezli angličtí námořníci. Zde byli prvními průkopníky Jakob Hyer se synem. Box se ve Spojených státech dostal do obliby velice rychle, a to díky atraktivním zápasům, o které se v těchto začátcích zasloužili boxeři jako Lawrence Sullivan, Ryan Paddy nebo Jake Kilrain. Na začátku 20. století popularita i nadále stoupala, s tím i počet boxerů. Toto období bylo ve znamení příchodu zápasníků z řad přistěhovalců, konkrétně to byli Italové, Irové, židi, a Středoevropani. Právě z těchto přistěhovaleckých komunit vzešlo nejvíce boxerských hvězd, šampiónů a legend. Mezi nejúspěšnější patřili například Packey McFarland, Max Baer, Rocky Marciano, James Braddock nebo Max Schmeling. V druhé polovině 20. století dominovali především afroameričtí boxeři, kteří tento sport proslavili po celém světě a většinu těchto jmen známe i dnes. Mezi ty nejznámější patřili Muhammad Ali, George Foreman Sugar Ray Robinson, nebo na přelomu 21. století ještě Mike Tyson, Evander Holyfield a Floyd Mayweather Jr.

Ze Spojených států se box rozšířil do celého světa a jinak to nebylo ani u nás. V českých zemích se poprvé box začal objevovat na přelomu 19. a 20. století, o což se zasloužil Fridolín Hoyer a jeho syn Jiří. Ti začali jako první předávat svým svěřencům poznatky a základy, které získali ze zahraničí. První zápas se u nás uskutečnil v roce 1911, ve kterém Fridolín Hoyer nastoupil v ringu proti německému boxerovi Waldemarovi

Sandemu. Dalším, kdo se podílel na rozvoji byl Emanuel Hervert, který box studoval ve velkých evropských zemích a poté své zkušenosti sdílel s ostatními. Další důležitý krok přišel v roce 1921, kdy čtveřice Jiří Hoyer, dr. Pondělíček, E. Hervert a František Malinský vytvořila první česká pravidla. Spolu s pravidly vznikla v tom roce také první Československá unie boxerů profesionálů. Postupem času se box začal prosazovat a přitahovat čím dál více fanoušků. Díky tomu náš box dokázal vychovat několik skvělých boxerů, kteří získávali spoustu titulů a úspěchů napříč celé historie.

Jako v každé historii i v té sportovní nalezneme mnoho významných osobností, které se do ní neodmyslitelně zapsali. Jednou z těchto osobností byl právě Bohumil Němeček, který se svými skvělými sportovními výsledky podílel na proslavení boxu nejen u nás, ale i ve světě. Zároveň část své kariéry působil v Českých Budějovicích. Bohužel v současnosti není mnoho lidí, kteří by Bohumila Němečka znali. Z toho důvodu jsme si jako téma bakalářské práce vybrali právě biografii Bohumila Němečka.

Bohumil Němeček byl velice zajímavou osobností nejen co se týče sportu. Jeho příběh nás zaujal především díky obrovské cílevědomosti a dřině, která ho doprovázela celý život. V osobním životě byl podle mnohých hodný, usměvavý, přátelský, a schopný. Sport ho doprovázel celý jeho život. Jako chlapec se věnoval lednímu hokeji a fotbalu. Právě díky lednímu hokeji se dostal k boxu. Svou boxerskou kariéru započal ve Slavoji České Budějovice, kde získal svůj první titul mistra Československa ve welterové váze. Dalším klubem v jeho kariéře byla Lokomotiva Děčín, kde dosáhl svého největšího úspěchu, zlaté medaile na olympiádě v Římě. Po návratu z olympijských her přestoupil do Rudé hvězdy Ústí nad Labem, kde zůstal do konce své kariéry. V Rudé hvězdě získal další velký titul v podobě mistra Evropy. Kromě tohoto úspěchu pomohl klub od základu vybudovat a po skončení aktivní kariéry, zde působil jako trenér, přičemž mezi jeho svěřence patřil také syn Bohumil Němeček mladší.

2 Metodologie

2.1 Cíl, úkoly, předmět práce

2.1.1 Cíl práce

Hlavním cílem této bakalářské práce je zpracovat biografii úspěšného Československého boxera Bohumila Němečka. Vedlejším cílem je pak nastínit historii boxu ve světě a historii boxu v českých zemích a Československu.

2.1.2 Úkoly práce

Takto stanovený cíl je dále rozčleněn do těchto dílčích úkolů:

- ✓ Provést detailní obsahovou analýzu všech dostupných souvztažných písemných, fotografických a filmových pramenů, dobových periodik, literatury, vzpomínek pamětníků a internetových zdrojů.
- ✓ Přiblížit současná pravidla boxu a průběh samotného zápasu, se všemi náležitostmi s tím souvisejícími.
- ✓ Vypracovat stručný nástin historie boxu ve světě, včetně profesionálního, amatérského, olympijského a ženského boxu.
- ✓ Vypracovat stručný nástin historie boxu v českých zemích a Československu, doplněn o nejúspěšnější české a československé boxery.
- ✓ Detailně zpracovat biografii Bohumila Němečka, rozčleněné do jednotlivých úseků života a kariéry.

2.1.3 Předmět práce

Předmět práce je z hlediska **věcného** zaměřena primárně na osobnost významného československého boxera Bohumila Němečka. Okrajově se pak zaměřuje na zpracování pravidel boxu, stručný nástin historie boxu ve světě a na stručný nástin historie boxu v českých zemích a Československu.

Z hlediska **územního** je předmět práce v první řadě zaměřen na Čechy a Československo. Tento rámec však byl lehce překročen, neboť se práce v širším kontextu zabývá také historií ve starověkém Řecku, Anglii a Spojených státech amerických.

Z hlediska **časového** je práce soustředěna především na období mezi 60. – 80. lety 20. století, tudíž na hlavní roky aktivní boxerské kariéry a později trenérské

kariéry Bohumila Němečka. V širší souvislosti se pak předmět práce z časového hlediska zabývá obdobím od vzniku boxu do současnosti.

2.2 Metody práce

Jedná se o standardní historickou práci z našich nejnovějších dějin tělesné výchovy a sportu. Během tvorby práce byl kladen důraz na detailní obsahovou analýzu všech dostupných souvztažných zdrojů. Vzhledem k výrazně dokumentačnímu charakteru práce byla věnována maximální pozornost zpracování všech dostupných souvztažných písemných a fotografických pramenů, literatury, vzpomínek pamětníků a internetových zdrojů. Díky poměrně široce vymezenému předmětu práce se celkem logicky, jako jeden z hlavních problémů, objevila značná nerovnoměrnost a nevyváženost výskytu upotřebitelných faktů ve zpracovávaných zdrojích.

Jako problém se ukázala i špatná kvalita obrazových a fotografických podkladů z dobové periodiky. Pro jejich získání byl využit kvalitní fotoaparát a skener, pro následné popsání byly využity všechny dostupné zdroje.

Jako metody práce byly použity standardní historické metody, a to především přímá a progresivní, biografická a v omezené míře i nepřímá. K dosažení autentičnosti byla práce doplněna také o metodu řízeného rozhovoru. Samotný faktografický popis byl, vzhledem ke svému monotematickému charakteru a vymezenému údobí, proveden v jednotlivých částech práce za použití kombinace diachronního a synchronního postupu. Množství kvalitních a autentických podkladů získaných z dobových periodik umožnila zařazení poměrně velký počet přímých citací, bez jakýchkoliv autorských zásahů.

Co se týče konkrétního využití metod, nejvíce byla v této práci použita metoda přímá, a to především k popsání historického vývoje boxu. K vypracování této části byla částečně využita také metoda nepřímá. Progresivní metoda pak byla použita k periodickému vymezení časového vývoje vybraného tématu. Tato metoda upřesňuje sled událostí, v jakém šly za sebou, tedy popis z minulosti do současnosti. Metoda biografická v této práci vychází z dobových zdrojů, které byly vybrány konkrétně k danému tématu, v tomto případě životě Bohumila Němečka. Tento typ metody byl v této práci použit ke zkvalitnění práce a upřesnění popisované historie. Jako poslední byla v této práci využita metoda řízeného rozhovoru konkrétně s Jaroslavem Doležalem, vnukem Bohumila Němečka, která se skládá z přesně konstruovaných otázek k dané

tématice práce a stručnými odpověďmi na otázky. V této práci byla využita při upřesnění hlavních životních milníků osobnosti Bohumila Němečka.

2.3 Rozbor pramenů a literatury

Při zpracování tohoto tématu hrály hlavní úlohu tištěné publikace, získané převážně z Jihočeské vědecké knihovny v Českých Budějovicích a Akademické knihovny Jihočeské univerzity, internetových zdrojů a z osobní archiv Jaroslava Doležala.

První kapitola týkající se pravidel boxu, byla zpracována především z internetové stránky Gaku – do, zabývající se historií bojových umění¹ a doplněna o informace ze stránek České boxerské asociace.² Pomocí těchto zdrojů byly popsán rozdíl mezi amatérským a profesionálním boxem, základní pravidla boxu, průběh samotného zápasu a všech potřebných okolností k jeho uskutečnění.

Následující kapitola nástin historie boxu ve světě byla zpracována především díky internetové encyklopedii Britannica,³ která poskytla velké množství informací ohledně vývoje boxu. Dále zde byly použity tištěné publikace *Zlaté rukavice*,⁴ *Box*,⁵ *Odvěké kouzlo sportu*⁶ a *Sport rohovnícký*.⁷

Kapitola nástin historie boxu v českých zemích a Československu byla vypracována hlavně na základě publikace *Zlaté rukavice*, ta poskytla zdroj informací k prvním počátkům boxu u nás a jeho následného vývoje. Další použité publikace zde byly *Stručný přehled vývoje sportovních odvětví v Československu*⁸ a *Sport a tělesná kultura v Čsl. Republice a cizině*,⁹ informace získané z těchto pramenů doplnili chybějící historická fakta. Součástí této kapitoly je také subkapitola zaměřena na nejúspěšnější české a československé boxery, zde byly použity publikace *Zátopek a ti druzí*,¹⁰ *Úsměvy*

¹ Získáno 10. října 2019, z: <https://gaku-do.webgarden.cz/rubriky/historie-bojovych-umeni/historie-box>

² Získáno 10. října 2019, z: <http://www.czechboxing.cz/data/document/file/technicka-pravidla-aiba.pdf>

³ Získáno 29. října 2019, z: <https://www.britannica.com/sports/boxing>

⁴ Černoch, F., Hájek, O., & Kalát J. (1999). *Zlaté rukavice*. Praha: Riopress.

⁵ Miňovský, F. (2006). *Box*. Praha: Grada.

⁶ Olivová, V. (1989). *Odvěké kouzlo sportu*. Praha: Olympia.

⁷ Firla, V. (1921). *Sport rohovnícký*. Ostrava: Grafia.

⁸ Bosák, E. (1969). *Stručný přehled vývoje sportovních odvětví v Československu*. Praha: Olympia.

⁹ Bureš, P., & Plichta, J. (1931). *Sport a tělesná kultura v Čsl. Republice a cizině*. Praha: Almanach sportu.

¹⁰ Šupich, Z. (1986). *Zátopek a ti druzí*. Praha: Olympia.

šampionů,¹¹ *1500 sportovních tragédií*¹² a opět *Zlaté rukavice*.¹³ Jako doplňující zdroj zde byla použita stránka *Profiboxing*,¹⁴ která se zaměřuje na současný box v České republice.

Pro zpracování hlavní části práce biografie Bohumila Němečka měla největší význam osobní archiv získaná od jeho vnuka Jaroslava Doležala, která obsahovala výstřižky z dobových periodik a dalších tištěných zdrojů, ve kterých byl detailně popsán život Bohumila Němečka. Součástí tohoto archivu bylo také nespočet originálních fotografií a obrázků z té doby. Déle potom znovu publikace *Zlaté rukavice*,¹⁵ která kromě popisu jeho boxerské kariery, především tedy průběh jeho největších úspěchů, a osobního života poskytla také velké množství autentických vyjádření samotného Bohumila Němečka a ostatních významných osobností z jeho života. K doplnění informací posloužila také internetová stránka Totem,¹⁶ kde nalezneme rozhovor s Bohumilem Němečkem. Dalším nedílným pramenem, byl také osobní rozhovor s vnukem Bohumila Němečka, Jaroslavem Doležalem.¹⁷ Vše bylo zapracováno do souvztažného textu práce.

¹¹ Zápotocký, V. (1998). *Úsměvy šampionů*. Břeclav: Moraviapress.

¹² Suchánek, J. (2001). *1500 sportovních tragédií*. Praha: Jan Vašut.

¹³ Černoch, F., Hájek, O., & Kalát J. (1999). *Zlaté rukavice*. Praha: Riopress.

¹⁴ Získáno 10. března 2020, z: <http://profiboxing.cz/cesti-boxeri/lukas-konecny>

¹⁵ Černoch, F., Hájek O., & Kalát J. (1999). *Zlaté rukavice*. Praha: Riopress.

¹⁶ Získáno 25. března 2020, z: <http://www.totem.cz/enda1.php?a=333822>

¹⁷ Doležal, J., osobní rozhovor 8. dubna 2020.

3 Pravidla boxu

Součástí této kapitoly je detailněji přiblížit základní pravidla boxu, průběh samotného zápasu a vše kolem něj, ale také rozdíl mezi amatérským a profesionálním boxem. Zmiňován je zde také historický vývoj pravidel, který je ovšem podrobněji popsán v kapitolách, nástin historii boxu ve světě a nástin historie boxu v českých zemích a Československu.

Hlavním důvodem, který vedl k vypracování prvních pravidel a k jejich následným úpravám bylo, pokud možno co nejvíce chránit zdraví boxerů. První úpravu vypracoval Jack Broughton v 18. století, který tak učinil po usmrcení svého protivníka. Mezi hlavní změny patřilo stanovení velikosti ringu, zakázání nedovolených úderů nebo zápasnických chvatů.

Další významnou reformu v boxu způsobil vznik tzv. Queensberských pravidel roku 1866, která s menšími obměnami platí dodnes. Nejvýznamnější novinkou bylo zavedení boxerských rukavic a vymezení délky jednoho kola na tři minuty, avšak celkový počet kol byl ponechán bez úprav, tudíž bez omezení. První doplnění těchto pravidel přišlo ještě na konci téhož století, kdy bylo zavedeno bodování jednotlivých zásahů, omezení počtu kol a přiřazování boxerů do patřičných váhových kategorií.¹⁸

V tehdejším Československu se o první pravidla zasloužila čtveřice Jiří Hoyer, Václav Pondělíček, Emanuel Hervert a František Malínský. Stalo se tak v roce 1921, kdy vznikla také Československá boxerská unie.¹⁹

3.1 Amatérský box

Amatérský box nalezneme především mezi olympijskými sporty, ve kterém jde v první řadě o zdraví a ochranu sportovců. O dodržování těchto pravidel se stará amatérská mezinárodní boxerská asociace AIBA (Association Internationale de Boxe Amateur). Boxeři nastupují v tílkách a boxerských trenkách, k další předepsané výbavě patří 2,5 m dlouhé bandáže, chránič na zuby, suspensor, boxerské rukavice o velikosti deseti uncí a helma. Barva rukavic a helmy se musejí shodovat s barvou rohu, tudíž modrá nebo červená. V amatérském boxu je nutno dodržovat pravidla ochranného vybavení, ale také používání zakázaných způsobů boje neboli faulů. Ringový sudí proto

¹⁸ Získáno 10. října 2019, z: https://eknihovna.maxzone.eu/sport_rohovnický.html

¹⁹ Černoch, F., Hájek O., & Kalát, J. (1999). *Zlaté rukavice*. Praha: Riopress, s. 28.

bedlivě dohlíží na průběh boje, jehož součástí jsou především technické a kvalitní údery. V dnešní době trvá zápas amatérů tři kola z toho každé kolo trvá tři minuty s minutovou pauzou mezi každým kolem. Co se týče bodovacího systému ten nepřikládá velkou váhu tvrdosti úderu, ale především jeho technickému provedení, četnosti a rychlosti zásahu protivníka. Věkovou hranicí, která je stanovena v amatérském boxu je pětatřicet let.²⁰

3.2 Profesionální box

V porovnání s boxem amatérským jde především o sportovní show. Oproti amatérskému boxu je box profesionální vypsán na více kol. Při startu boxera v profesionálním boxu trvá zápas obvykle čtyři kola, postupem času v jeho kariéře se počet kol zvyšuje na osm, deset až dvanáct kol. Stejně jako v amatérském boxu trvá kolo podobu tří minut s minutovými přestávkami mezi jednotlivými koly. Co se týče vybavení boxeři nastupují pouze v boxerských trenýrkách, které jsou opatřeny deseti centimetrovou gumou v pase, bez ochranné helmy, povolen je pouze suspensor a chránič zubů. Na této úrovni jde zejména o tvrdost úderů. Dalším rozdílem je také finanční ohodnocení odměn pro boxery, které zde dosahují obrovských částek. To je jeden z důvodů proč se profesionální box v dnešní době těší velké popularitě a zájmu medií. Cílem každého profi boxera je získat co možná nejvíce pásů alias titulů, které jsou udělovány světovými boxerskými asociacemi. Mezi ty nejvýznamnější asociace patří WBA (World Boxing Association), WBC (World Boxing Council), IBF (International Boxing Federation), WBO (World Boxing Organization), nebo IBO (International Boxing Organization). Za mistra světa je boxer považován, pokud drží mistrovský pás ve třech až čtyřech asociacích.²¹

3.3 Technická a soutěžní pravidla

Věkové kategorie, váhové kategorie a délka utkání

Jako v každém sportu tak i v boxu jsou boxeři rozděleni do kategorií, konkrétně v boxu nejde pouze o rozdělení na základě věku a pohlaví, ale také váhy, přičemž každá váhová kategorie má své pojmenování. Věkové kategorie jsou v boxu rozděleny na tři následující. Přípravka 12 až 14 let, která začíná dovršením 12 let a končí dovršením 14 let, kadeti a kadetky 14 až 16 let, která začíná dovršením 14 let a končí 31. 12. v roce, ve

²⁰ Získáno 10. října 2019, z: <https://gaku-do.webgarden.cz/rubriky/historie-bojovych-umeni/historie-boxu>

²¹ Tamtéž.

kterém boxer dovrší 16 let, junioři a juniorky 16 až 18 let, která začíná dovršením 16 let a končí 31. 12. v roce, ve kterém boxer dovrší 18 let. Poslední kategorii jsou muži a ženy, kde startují boxeři starší 18 let. Zároveň boxer, který nedovrší 17 let, nesmí startovat na olympijských hrách, mistrovství světa, kontinentálních mistrovství, nebo mezinárodních utkání. Maximální věková hranice je stanovena na pětatřicet let.

Tyto věkové kategorie jsou kromě přípravek rozděleny následných váhových kategorií. Tyto váhové kategorie mají zároveň svá pojmenování.²²

kadeti a kadetky:	46, 48, 50, 52, 56, 57, 60, 63, 66, 70, 75, 80, 80+ kg
seniorky a juniorky:	46, 48, 51, 54, 57, 60, 64, 69, 75, 81, 81+ kg
senioři a junioři:	48, 52, 56, 60, 64, 69, 75, 81, 91, 91+ kg

Tabulka 1. Rozdělení věkových kategorií. Převzato 10. října 2019, z: <https://gaku-do.webgarden.cz/rubriky/historie-bojovych-umeni/historie-boxu>.

papírová:	do 48 kg
muší:	48 až 51 kg
bantamová:	51 až 54 kg
pérová:	54 až 57 kg
lehká:	57 až 60 kg
velterová:	60 až 64 kg
lehká střední:	64 až 69 kg
střední:	69 až 75 kg
polotěžká:	75 až 81 kg
těžká:	81 až 91 kg
supertěžká:	nad 91 kg

Tabulka 2. Pojmenování a vymezení jednotlivých váhových kategorií. Převzato 10. října 2019, z: <https://gaku-do.webgarden.cz/rubriky/historie-bojovych-umeni/historie-boxu>.

Boxer může nastoupit pouze ve váhové kategorii odpovídající jeho hmotnosti. Nejsou povoleny žádné odchylky. Oficiální vážení probíhá po úspěšném absolvování lékařské prohlídky přibližně dvě hodiny před začátkem zápasu. Během kariéry je povolen opakovaný přechod z jedné váhové kategorie do druhé.

Podle věkových kategorií a pohlaví je upravena také délka utkání. Přípravka 3 x 1 minuta s minutovou přestávkou, kadeti 3 x 2 minuty s minutovou přestávkou, kadetky 3 x 1,5 minuty s minutovou přestávkou, junioři 3 x 3 minuty s minutovou přestávkou, juniorky 3 x 2 minuty s minutovou přestávkou, muži 3 x 3 minuty s minutovou přestávkou, ženy 4 x 2 minuty s minutovou přestávkou.

²² Získáno 10. října 2019, z: <https://gaku-do.webgarden.cz/rubriky/historie-bojovych-umeni/historie-boxu>

Výstroj

Povinností boxera je být vybaven lehkými botami, na kterých se nenachází podpatek. Oblečení se skládá z krátkých boxerských trenýrek, s maximální délkou nepřesahující úroveň kolen a tílkem zahalujícím hrudník a záda. Mezi tílkem a trenýrkami musí být natahovací pás o šířce deseti centimetrů, tento pás je součástí boxerských trenýrek. Mezi ochranné prvky výstroje zároveň patří suspensor, chránič zubů a ochranná přilba. Obě ruce musejí být opatřeny elastickým obinadlem o délce 250 až 450 cm a šířce 5,7 cm. Bandáže odlišného typu nejsou povoleny, rovněž je zakázáno používat gumu, nebo náplasti na místo nich. Náplasti jsou povoleny pouze k přichycení bandáží, a to 7,5 cm dlouhé a 2,5 cm široké. Dále následují boxerské rukavice, které se ovšem liší velikostí podle věkových kategorií. V přípravce velikost rukavic činí čtrnáct uncí a v ostatních kategoriích deset uncí.²³

Ring

Veškeré předpisy a parametry jsou zpracovány na základě Mezinárodní boxerské federace AIBA. Pro všechny soutěžní utkání této federace musejí být použity pouze ringy vyrobené jednou z oficiálních licencovaných boxerských značek. Plocha ringu je ve tvaru čtverce modré barvy, jehož strany jsou uvnitř provazů dlouhé 610 cm, plus přesahy 85 cm za provazy. Výška ringu činí 100 cm od země. Ring je obehnán čtyřmi elastickými provazy na každé straně, které jsou přichyceny ke sloupku a tvoří tak rohy ringu. Dva rohy jsou bílé neboli neutrální a další dva jsou rozděleny podle barev zápasníků na modrý a červený.²⁴

Lékařská prohlídka

Každý boxer je povinen jednou ročně podstoupit celkovou lékařskou prohlídku, po které lékař do jeho registračního průkazu potvrdí zdravotní způsobilost a celkový zdravotní stav. K prohlídce lékařem dochází také po každém utkání. Lékař je zároveň přítomen v blízkosti ringu během probíhajícího duelu a jednou z jeho pravomocí je zápas kdykoliv přerušit nebo ukončit, pokud je jeden ze zúčastněných ohrožen na zdraví.

²³ Získáno 10. října 2019, z: <https://gaku-do.webgarden.cz/rubriky/historie-bojovych-umeni/historie-boxu>

²⁴ Získáno 10. října 2019, z: <http://www.czechboxing.cz/data/document/file/technicka-pravidla-aiba.pdf>

Průběh utkání

Ringový rozhodčí po nastoupení obou boxerů prověří jejich ustrojení a zda mají všechny pravidly předepsané chrániče. Jestliže prohlásí vše za vyhovující podají si ruce a odeberou se do svých rohů. Hlasateli je poté předán pokyn, že zápas může začít. Ten oznámí začátek duelu a časoměřič následně úderem do gongu odstartuje první kolo. Sudí zároveň vydá hlasitý povel box. Deset vteřin před uplynutím stanovené doby časoměřič oznámí blížící se konec kola, poté opět úderem do gongu ukončí kolo a ringový rozhodčí dá povel stop a oba boxeři se vrátí zpět do svého rohu, kde jsou sekundanty osvěženi a zároveň instruováni pokyny k dalšímu boji. Blížícím se koncem přestávky hlasatel sdělí „sekundanti z ringu“ a oznámí pořadí následujícího kola, které opět započne gong a povel box. Stejným způsobem zápas probíhá do svého konce.²⁵

Role ringového rozhodčí

Spolu s boxery se pohybuje uvnitř ringu a zasazuje se o plynulý průběh utkání. Jeho hlavní úlohou je chránit zdraví obou sportovců, s tím souvisí i obrana slabšího boxera před zbytečnými údery. Za úkol má také kontrolu vybavení, chráničů, dodržování pravidel a chování v souladu s fair play. Mimo jiné pomocí předepsaných povelů a gest upozorňuje na veškeré nedodržení pravidel. Pokud je jeden z boxerů opětovně upozorňován za opakované či hrubé porušování pravidel je hlasitě informován o přestupku. Následně to může vést ke srážce bodů nebo dokonce k předčasnému ukončení zápasu. Rozhodčí má zároveň právo utkání v jakémkoliv okamžiku ukončit, jestliže usoudí převahu jednoho z boxerů, nebo pokud dojde k vážnému zranění, které by mělo za následek ohrožení na zdraví.

Během zápasu rozhodčí používá tři základní povely „box“, „break“ a „stop“. Povelem „box“ vždy zahajuje zápas či další kolo. Může to také znamenat, že mohou pokračovat v boji po předešlém přerušení. Dalším je „break“. Ten se používá, pokud jsou v sobě boxeři zaklesnutí neboli jsou v tzv. „klinči“ po delší dobu. Pokud zazní tento povel musejí oba odstoupit o krok zpět směrem od sebe. Boj poté pokračuje ihned, aniž by museli čekat na povel „box“. Poslední z povelů je „stop“. To značí okamžité přerušení boje, po kterém oba boxeři sledují rozhodčího a čekají na další instrukce. Většinou se

²⁵ Získáno 10. října 2019, z: <https://gaku-do.webgarden.cz/rubriky/historie-bojovych-umeni/historie-boxu>

jedná o upozornění na prohřešek proti pravidlům a rozhodčí ukáže na toho, který se ho dopustil. Tento povel může být zahlášen také pokud je některý z nich vážně otřesen, viditelně zraněn, uklouznul, ztratil chránič na zuby nebo zahlédl poškození výstroje. Souboj může opět pokračovat po zaznění „box“.

Když rozhodčí zaznamená, že je jeden z boxerů po úderu otřesen a následně padne k zemi dá povel „stop“ a začne počítat. Počítání probíhá nahlas do osmi s pauzou jedné vteřiny, přičemž každou symbolizuje viditelně na prstech své ruky. Dává tím zasaženému prostor k oddechu. V seniorské kategorii jak mužů, tak i žen může být každý z boxerů počítán maximálně třikrát za kolo a čtyřikrát za zápas. V ostatních mládežnických kategoriích jsou to dvě počítání za kolo a tři za celé utkání. V okamžiku, kdy je zahájeno počítání, druhý boxer se musí ihned přesunout do bílého neutrálního rohu, kde setrvá do dalších pokynů rozhodčího. Stejně tak tomu je, pokud má jeden z boxerů problém s výstrojí. Ten se odebere do svého rohu, kde je sekundanty závada odstraněna. Tato situace nastává také při ztrátě chrániče na zuby. Rovněž je také přísně zakázáno útočit na boxera, který se ocitl na zemi, nebo se pokouší zvednout z této pozice.²⁶

Boxer v pozici „na zemi“ se považuje, pokud se dotýká podlahy ringu jinou částí těla, než chodidly, nebo když byl zasažen tvrdým úderem a následně neupadl na podlahu, nýbrž visí bezvládně na provazech a nemůže ihned pokračovat v souboji. V tomto okamžiku může zápas také ukončit boxerův sekundant, většinou trenér, vhozením bílého ručníku do ringu což symbolizuje kapitulaci.

Bodované údery, nedovolené způsoby boje, bodování a rozhodnutí utkání

Úder je platný, pokud zasáhne protivníka přímo kloubovou částí sevřené rukavice na přední obličejovou nebo postranní část hlavy a těla od pasu výše. Úder zároveň nesmí být soupeřem zachycen ani blokován a pokaždé by měl mít danou bodovací hodnotu. Pokud boxerův pokus zasáhne paže protivníka nebo se ho pouze dotkne bez vložení váhy do úderu, není daný úder nijak bodován.

Dále jsou samozřejmě také nedovolené způsoby boje. Zakázány jsou údery pod pás, držení pod pasem, podráženi a strkání. Mezi nepovolené patří také údery jinou částí

²⁶ Získáno 10. října 2019, z: <https://gaku-do.webgarden.cz/rubriky/historie-bojovych-umeni/historie-boxu>

těla, než sevřenou pěstí například hlavou, ramenem, předloktím, loktem, otevřenou rukavicí, vnitřní stranou rukavice a hranou ruky. Dalšími prohřešky jsou údery do jiných než výše uvedených bodovacích částí těla jako do zad, šíje, temene hlavy, nebo ledvin. Držení, zalehnutí soupeře plnou vahou a otáčení se zády k soupeři je rovněž zakázáno. V poslední řadě je zakázáno také shýbání se pod pás soupeře, celková pasivní obrana ve dvojitém krytu a nesportovní urážlivé chování jak k soupeři, tak ringovému rozhodčímu. Zajímavostí je, že za porušení pravidel se počítá i úmyslné vyplivnutí chrániče na zuby. Nepovolených způsobů boje je samozřejmě daleko více, avšak tyto uvedené jsou považovány za klíčové.

Bodování mají na starost vždy minimálně tři rozhodčí, kteří v průběhu zápasu po každém kole zapisují body do bodovacích lístků, nebo požívají bodovací strojek. Po skončení utkání sečtou své body, na základě kterých určí vítěze. Pokud používají bodovací strojek musejí se při sčítání bodů shodnout vždy tři z pěti rozhodčích, a to v rozmezí jedné sekundy. Rozhodčí mohou zápas vyhodnotit celkem šesti způsoby, vítězství na body, vítězství vzdáním soupeře, vítězství ukončením zápasu ringovým rozhodčím, vítězství na základě diskvalifikace soupeře, vítězství knock outem nebo může být zápas prohlášen za neplatný. Po rozhodnutí následuje vyhlášení vítěze, jestliže byl určen, hlasatelem a ringový rozhodčí následně zvedne ruku vítězovi. Poté si oba soupeři podají ruce spolu, s ringovým rozhodčím a také se sekundanty protilehlého rohu.²⁷

²⁷ Získáno 10. října 2019, z: <https://gaku-do.webgarden.cz/rubriky/historie-bojovych-umeni/historie-box>

4 Nástin historie boxu ve světě

První zmínky o boxu se datují k přelomu 4. a 3. tisíciletí př. n. l., důkazem je sumerský reliéf na kamenné desce, na kterém je zpodobněn zápas dvou mužů při náboženském obřadu. Skutečné důkazy o existenci boxu jako sportu jsou z období okolo 2000 let př. n. l., což potvrzují sochy, kresby a rytiny, na kterých jsou muži bojující holými pěstmi. Box se rozmohl především na pobřeží Egejského moře o 500 let později. Přibližně 800 let př. n. l. je již box součástí Řecké kultury, což dosvědčuje nalezená malba na váze, kde je také vyobrazena dvojice zápasících boxerů.²⁸ Mezi další důkazy můžeme považovat epos o Iliasovi od Homéra, který v tomto díle popisuje pěstní boje, pořádané na počest hrdinů padlých při dobývání Troji. Zmínky o boxu nalezneme také v řecké mytologii, kde je oslavován boxer Théseus.²⁹

Box se poprvé vyskytl na olympiádě roku 776 př. n. l., kde byl do programu antických her zařazen pouze jako ukázka. Oficiálně byl box zařazen do programu turnaje roku 688 př. n. l. a jeho prvním vítězem se stal Onomastos. Podobnou olympijskou historii nemá mnoho sportů, díky tomu lze považovat za vznik boxu, jindy nazývaného také jako šerm rukou, přibližně srovnatelné období jako u jiných významných bojových umění z východu.³⁰

Antický box neboli pygmé se od toho dnešního velice liší, přesto už tehdy byly zápasníci vybaveni propracovanými údery a obrannými technikami. Z počátku zápasníci bojovali holýma rukama, později si však ruce ovazovali syrovou oslí nebo hovězí kůží, poté si mezi ni vlétali různé kovové pláty, kuličky, a dokonce i hroty, které měli protivníka co nejvíce poranit a díky tomu také více pobavit diváky. Není proto divu, že zápasy mnohdy končili dokonce i smrtí, jako například souboj Kleomédeše s Ikkéem z Epidauru, ve kterém poražený Ikkem přišel o život.³¹ Zápasy byly v Řecku také obsaženy v tělesné výchově chlapců na tehdejších gymnáziích a byly zábavou především aristokracie.³² Postupem času se z řeckých zápasníků stali profesionálové, v podstatě se jednalo o cíleně trénované vojáky, kteří cestovali a představovali své umění boje. Odtud se box dostal také do Říma, kde proti sobě zápasníci stáli tvář v tvář v circích, které byly

²⁸ Miňovský, F. (2006). *Box*. Praha: Grada, s. 12.

²⁹ Černoch, F., Hájek, O., & Kalát, J. (1999). *Zlaté rukavice*. Praha: Riopress, s. 12.

³⁰ Miňovský, F. (2006). *Box*. Praha: Grada, s. 12.

³¹ Černoch, F., Hájek, O., & Kalát, J. (1999). *Zlaté rukavice*. Praha: Riopress, s. 12.

³² Olivová, V. (1989). *Odvěké kouzlo sportu*. Praha: Olympia, s. 24–26.

budovány speciálně k sportovním kláním. V Římě byli prvními boxery právě Řekové, později však toto umění začali přebírat i členové římského impéria. Zde byli zápasníci velice oblíbení a dali by se přirovnat dnešním sportovním hvězdám, kteří se v té době těšili velkého zájmu nejen u diváků, ale také u císařů. Dále se box v průběhu prvních pěti století našeho letopočtu rozvinul do západní Evropy, přední Asie a severní Afriky.



Obrázek 1. Malba pocházející z Řecka, vyobrazující dva zápasníky přibližně 688 l. př. n. l. Převzato 20. října 2020 z: <http://felca.blog.cz/1112/box-pygme>.

Box v podobě sportu se po období antického Řecka a Říma na nějaký čas vytratil a zápasy byly pouze součástí lidových oslav a poutí, o této formě boxu nalezneme zmínky z 12. a 13. století, které se konaly v Italských městech Siena a Gubbio.³³ První náznak vzestupu box zažil v Rusku, kde byl zápas pěstmi také druhem společenské zábavy. Nejoblíbenější byla forma zápasu nazývaná zeď proti zdi, která spočívala v souboji tří řad bojovníků seřazených podle věku. V období 15. až 17. století, kdy v Rusku docházelo k sjednocování státu se boj muže proti muži používal k vyřizování neshod. Za vlády ruského cara Ivana IV. známý také jako Ivan Hrozný, byl dokonce tento druh souboje součástí státní soudní praxe.

Opravdové znovuzrození zažil box v 17. a hlavně v 18. století v Anglii, která byla kolébkou nejen boxu, jak ho známe dnes, ale také mnoha dalších sportů, jako například rugby, veslování, dostihy nebo šerm. Právě z oblasti šermu pocházeli první angličtí boxeři. Prvním, kdo se zasadil o průlom v oblasti boxu a je považován za zakladatele boxu, byl londýnský mistr šermu James Figg, který se v roce 1719 stal prvním mistrem

³³ Miňovský, F. (2006). *Box*. Praha: Grada, s. 45.

těžké váhy.³⁴ Ve stejném roce také založil Školu ušlechtilého způsobu sebeobranu dnes známou jako Tottenham Court Road se sídlem v Londýně, jejíž patronem byl hrabě z Peterborough.³⁵ Vypracoval také první výcvikové metody a pravidla zvaná London Prize Ring. Škola měla spoustu studentů a zájem o box rostl, z toho důvodu se Figg rozhodl postavit dřevěný stadion, který pojmul až 1200 diváků, a ve kterém se roku 1736 uskutečnil první duel o titul mistra světa, kde se proti sobě postavil James Figg a mistr Kentu Sutto. Zápasníci se utkali ve třech kategoriích, šerm šavlí, box holými pěstmi a na závěr šerm holí. Před přeplněním hledištěm Figg porazil Sutta a stal se tak opravdovým mistrem světa té doby. Tento titul pak držel dalších patnáct let.

Nástupcem Jamese Figg se stal námořník z anglického Bristolu Jack Broughton, který jako jedenáctiletý chlapec utekl z domova do přístavu, kde se stal plavčíkem. Právě do Bristolu přijel Figg se svými svěřenci ze školy na zápasy, kterým přihlížel i Broughton. Ten v průběhu zápasu obvinil jednoho z hostujících zápasníků, že bojuje proti pravidlům, což vedlo ke sporu. Z toho důvodu byly oba Figgem vyzváni, aby si konflikt vyřídili v ringu. Jack Broughton v zápase jednoznačně zvítězil, a tak si získala Figgův zájem, který ho následně vzal s sebou do Londýna s nadějí, že z něho udělá šampiona mezi provazy. To se mu skutečně podařilo a Broughton zanedlouho neměl soupeře, který by se mu odvážil postavit. Z nedostatku soupeřů se nechal roku 1741 na Nový rok slyšet, že se utká s jakýmkoliv protivníkem o titul mistra světa. Možnosti se chytl George Stevenson, který výzvu přijal a poslal Broughtonovi sebevědomý dopis, ve kterém napsal, že pokud ho neporazí je nula v opačném případě, pokud Stevenson zvítězí bude Broughton mrtev. Duel se stal velice sledovaným nejen v Londýně. Samotný Waleský princ pozval Stevense, aby trénoval na jeho dvoře. Zápas se uskutečnil 17. února roku 1741. V průběhu utkání Stevenson vyzývatele poslal tvrdě k zemi, Broughton se však postavil zpět na nohy a přitlačil soka k rohu, kde ho zasáhl silným hákem do oblasti srdce. George Stevenson po tomto zásahu utrpěl vážné zranění, které vedlo k jeho usmrcení. Následkem této tragédie Broughton ukončil svou boxerskou kariéru a vytvořil nová pravidla, která byla na zasedání londýnských sportovců v roce 1743 jednomyslně odsouhlasena.³⁶ Jedním ze zavedených pravidel bylo nově používání boxerských rukavic,

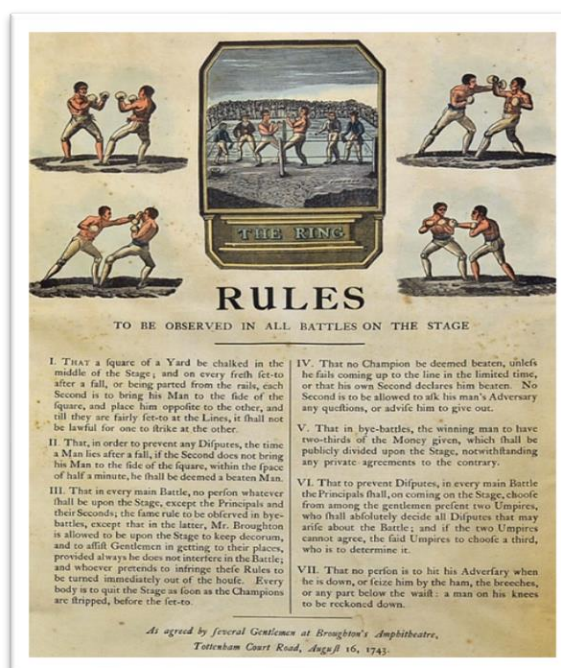
³⁴ Černoch, F., Hájek, O., & Kalát, J. (1999). *Zlaté rukavice*. Praha: Riopress, s. 13.

³⁵ Získáno 27. října 2019, z: <http://www.ibhof.com/pages/about/inductees/pioneer/figg.html>

³⁶ Černoch, F., Hájek, O., & Kalát, J. (1999). *Zlaté rukavice*. Praha: Riopress, s. 13–14.

kteří měli chránit zdraví sportovců. Rukavice Broughton zavedl nejdříve pro své žáky, avšak na konci 18. století díky dalšímu anglickému boxerovi Jacksonovi byly rukavice zavedeny u všech boxerů.³⁷

Po devíti letech od tragického zápasu se Broughton i přes ukončení kariéry vrátil zpět mezi provazy. Soupeřem mu byl Jack Slack. Broughton měl z počátku navrch, bohužel však obdržel zásah do obličeje a oslepl. Slepý zůstal až dokonce života, když roku 1789 zapomenutý a v chudobě zemřel.³⁸ Broughtonův nejdelší zápas kariéry trval 22 hodin. Podobně dlouhé zápasy nebyly výjimkou, jelikož zápasy nebyly rozděleny do kol jako je tomu dnes, ale zápas byl ukončen, pokud se jeden z účastníků nezvedal ze země déle jak půl minuty.³⁹



Obrázek 2. Originální přehled pravidel Jacka Broughtona. Převzato 27. října z: https://www.mullocksauctions.co.uk/lot-715578-1743-broughtons_rules_boxing_broadsheet_superbly.html?p=10.

Anglie byla centrem boxu také v 19. století, kdy rostl zájem o box. To mělo za následek příchod sázení do boxu a velký vliv peněz. Nemalé peníze stály i vstupenky na zápasy, a tak byl box i na dále zábavou především aristokracie. Nejvýznamnějšími hvězdami té doby byli například Jackson, Gribben nebo Mendoza.⁴⁰ Velký zlom na

³⁷ Firla, V. (1921). *Sport rohovnický*. Ostrava: Grafia, s. 5.

³⁸ Černoch, F., Hájek, O., & Kalát, J. (1999). *Zlaté rukavice*. Praha: Riopress, s. 14.

³⁹ Firla, V. (1921). *Sport rohovnický*. Ostrava: Grafia.

⁴⁰ Černoch, F., Hájek, O., & Kalát, J. (1999). *Zlaté rukavice*. Praha: Riopress, s. 26–28.

boxerské scéně přišel v roce 1866, když anglický novinář John Graham Chamberline vypracoval nová pravidla, které vydal pod svým podnikem markýz Marguss z Queensberry vlastním jménem John Sholto Douglas, jejichž znění s několika změnami platí dodnes.⁴¹ Pravidla vešla oficiálně v platnost o rok později.

Pravidla Marquesse z Queensberry:

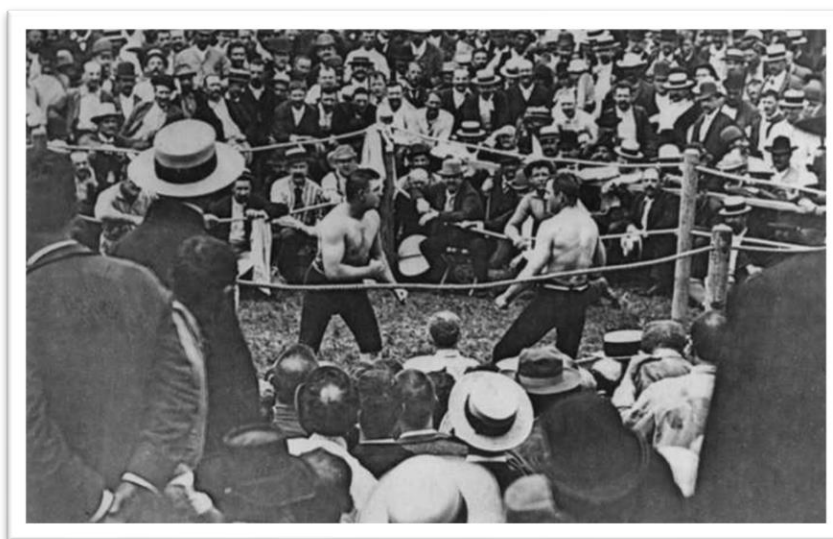
- 1) *Boxerský zápas by měl probíhat ve „fair – play“ duchu a měl by se konat v ringu o velikosti čtyřiaadvaceti stop nebo o velikosti co nejvíce podobné.*
- 2) *V zápase není povolen wrestling ani objímání.*
- 3) *Kola musí trvat tři minuty s minutovou přestávkou mezi koly.*
- 4) *Pokud zápasník propadne slabosti po zásahu protivníkem nebo se z jiného důvodu padne na zem a je schopen bez pomoci vstát, musí mu být poskytnuto deset vteřin, druhý zúčastněný se vrátí do svého rohu. Jestliže zasažený boxer stojí na nohou a je schopen pokračovat v zápase, kolo musí pokračovat do uplynutí tříminutového limitu. V opačném případě, pokud je boxer poté co rozhodčí odpočítá deset vteřin stále na zemi, přidělí výhru ve prospěch jeho protivníka.*
- 5) *Muž visící na lanech v bezmocném stavu s prsty na zemi se považuje za složeného.*
- 6) *Žádní sekundanti nebo jiné osoby nejsou v ringu povoleny v průběhu kola.*
- 7) *Jestliže je zápas nutno zastavit jakýmkoliv nevyhnutelným zásahem, rozhodčí určí čas a místo pro dokončení utkání, aby bylo možno určit vítěze a poraženého.*
- 8) *Rukavice, které musejí být boxerské, správné velikosti, nejvyšší kvality a nové.*
- 9) *Pokud rukavice praskne nebo se uvolní, musí být nahrazeny ke spokojenosti rozhodčího.*
- 10) *Boxer na jednom koleni je považován za složeného, pokud je zasažen má nárok na delší čas k zotavení.*
- 11) *Žádné boty ani boty s pružinami nejsou povoleny.*
- 12) *Zápas se ve všech ostatních ohledech řídí revidovanými pravidly London Prize Ring*

Kromě těchto pravidel bylo také nově zavedeno bodování zápasů rozhodčími.⁴²

⁴¹ Firla, V. (1921). *Sport rohovnický*. Ostrava: Grafia, s 5.

⁴² Získáno 29. října 2019, z: <https://www.britishboxers.co.uk/2015/02/the-marquess-of-queensbury-rules/>

V 19. století se box dostal také do Spojených států amerických, kam ho z Evropy přivezli námořníci. Zde box zažil svou zlatou éru. O základy boxu se zde zasadil především Jakob Hyer a jeho syn, který se v únoru roku 1849 stal mistrem Ameriky. Zajímavostí je, že se jím stal v ringu pokrytém sněhem.⁴³ Největší ikonou se stal John Lawrence Sullivan přezdívaný bostonský silný chlapec, který se stal prvním oficiálním mistrem světa, i když někteří ho považují pouze za mistra Ameriky. Sullivan se stal profesionálním boxerem v roce 1878, krátce po studiu na Boston College. Titul mistra světa v těžké váze získal 7. února 1882 v Mississippi City, poté co v devátém kole porazil Ryana Paddyho, tehdy ještě v „bareknucklovém“ boji neboli boji holýma rukama. Daleko známější je však jeho zápas s Jakem Kilrainem, který vyhrál knock outem v 75. kole 8. července 1889 v Richburgu ve státě Mississippi. Byl to zároveň jeho poslední zápas podle pravidel London Prize Ring, tudíž bez rukavic.⁴⁴



Obrázek 3. Poslední zápas o titul mistra světa v těžké váze bez rukavic mezi Johnem Lawrenceem Sullivanem a Jakem Kilrainem. Převzato 29. října z <https://www.britannica.com/sports/boxing/The-Queensberry-rules>.

V jeho jediném zápase, kdy bránil titul mistra světa podle Queensberských pravidel padl 7. září 1892 v New Orleans proti Jamesovi J. Corbettovi po jednadvaceti kolech. Za mistra pouze Ameriky je některými považován, protože jeho jediný mezinárodní zápas skončil 10. března proti anglickému boxerovi Mitchellovi Charleyovi remízou. Kromě toho odmítl bojovat s australským boxerem Peterem Jacksonem.

⁴³ Černoch, F., Hájek, O., & Kalát, J. (1999). *Zlaté rukavice*. Praha: Riopress, s. 25.

⁴⁴ Získáno 29. října 2019, z: <https://www.britannica.com/sports/boxing>

Sullivan si během své kariéry připsal od roku 1878 do roku 1905, kdy ukončil svou kariéru 35 zápasu, 31 jich vyhrál, z toho 16 stylem KO, ve kterých si jako šampion vydělal přes jeden milion dolarů. Většinu peněz však rozházel, jelikož během své slávy hodně pil. Později se z něho stal zastánce prohibice a ohledně tohoto problému vystoupil na několika přednáškách.

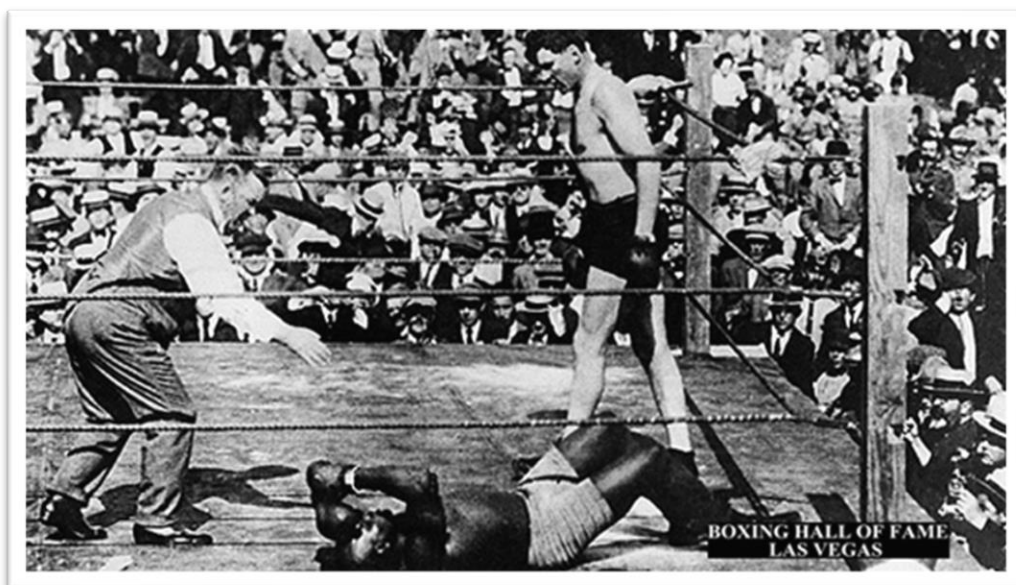
Na začátku 20. století byl box možností, jak nejen vydělat velké peníze, ale také možnou cestou, jak získat společenské zařazení mnoha etnických a rasových skupin. Ve Spojených státech sílila také ekonomika, z toho důvodu do země přicházela spousta přistěhovalců, mezi nimi právě i skvělí boxeři. Od roku 1915 to byli především Irové, kteří utíkali před hladomorem ve snaze najít nový domov. Mezi nejlepší boxery s irským původem můžeme zařadit například jména jako Philadelphia Jack O'Brien, Terry McGovern, Packey McFarland, Jimmy Clabby, Jack Britton nebo bratři Mike a Jack Sullivanovi. Další byli Němci, Skandinávci a Středoevropani. Nespočet úspěšných boxerů bylo také z Židovských řad jako Abe Attell, Battling Levinsky, Joe Choynski a Harry Lewis. Po roce 1915 pak další příliv složen z Benny Leonarda, Sid Terrisa, Barneyho Rossa, Lew Tendlera, Maxie Rosenbloom, Al Singera a Maxe Baer. Důležité zmínit také italské zápasníky Johny Dundee, Carmen Basilo, Willie Pep, Tony Canzoneri, Rocky Graziano nebo nikdy neporažený Rocky Marciano.

Do světa boxu našli cestu i afroameričtí boxeři a stejně jako v každém sportu se museli z počátku vypořádat s předsudky a nezačleněním do boxerské společnosti. I přesto mnoho z nich patří v historii boxu ke skvělým šampionům. Prvními, které do Spojených států ze zahraničí táhl box a s ním také šance na lepší život byl Sam Langford, Peter Jackson a George Dixon. Mezi africkými Američany narozenými již ve státech, získal Joe Gans v roce 1902 titul mistra světa v lehké váze a prvním černochem na trůnu těžké váhy se stal roku 1908 Jack Johnson.⁴⁵ Titul držel déle jak 7 let, během kterých ho ubránil devětkrát a stal se v té době hrdinou a symbolem síly pro nespočet černochů. Přišel o něho až v roce 1915 v Havaně, kde se mu postavil dvaatřicetiletý Jess Willard. Johnson byl v zápase méně aktivní, bez snahy zaútočit a spíše se bránil, což u něho nebylo zvykem, a tak byl v 15. kole poslán k zemi a v 26. kole odpočítán definitivně. Kvůli

⁴⁵ Získáno 29. října 2019, z: <https://www.britannica.com/sports/boxing>

nezvyklému průběhu zápasu ze strany Johnsona se spekulovalo o zapojení podsvětí, které mělo údajně výsledek na svědomí.⁴⁶

Boxeři černé pleti to opravdu neměli lehké Joe Gans byl například často funkcionáři donucen prohrát nebo boxovat na nižší úrovni s méně vyspělými zápasníky bílé rasy. Mnozí byli toho názoru, že je nemyslitelné, aby je nechali bojovat o mistrovský titul. Jedním z důvodů bylo také to, že ostatní boxeři s nimi odmítali vstoupit do ringu. Jedním z nich byl také již zmiňovaný John L. Sullivan, který nepřijal ani jednoho vyzývatele černé pleti. Stejně tak i jeho nástupce Jim Corbett byl proti. Dalším, kdo pokračoval v odmítání zápasníků odlišné barvy pleti byl Jack Dempsey, v té době jedna z největších hvězd boxu, který se odmítl střetnout například s Harrym Wilsem. Nenávist a rasová nesnášenlivost v některých případech vedla skutečně daleko, jako například u šampiona Jacka Johnsona, který byl napadán a pronásledován do té doby, než odešel ze Spojených států.⁴⁷



Obrázek 4. Šampion Jack Johnson sražen k zemi Jessem Willardem během zápasu v Havaně. Převzato 29. října z <https://boxinghalloffame.com/willard-kos-johnson-april-5-1915/>.

V období velké hospodářské krize, která zasáhla Spojené státy mezi roky 1929 až 1939 je důležité zmínit Jamese J. Braddocka, který se v této těžké době stal hrdinou všech chudých a zbídačených lidí. Tomu odebral titul další boxer černé pleti Joe Louis, ten po získání titulu od Braddocka prohlásil, že jako mistr světa se bude cítit až porazí německého šampiona Maxe Schmelinga, proti kterému již v ringu stál v roce 1936 na

⁴⁶ Černochoch, F., Hájek, O., & Kalát, J. (1999). *Zlaté rukavice*. Praha: Riopress, s. 15.

⁴⁷ Získáno 29. října 2019, z: <https://www.britannica.com/sports/boxing>

stadionu Yankees v Broxu v NewYorku, kde Louis padl knockoutem ve 12. kole. V pořadí druhý souboj mezi nimi patřil k nejslavnějším té doby. To bylo způsobeno především tiskem, který souboj popisoval jako střet zástupce árijské ideologie a na druhé straně atleta černé rasy. Před zápasem se také oba sportovci setkali s vůdci svých zemí, na straně Schmelinga to byl Adolf Hitler a na opačném břehu Atlantiku americký prezident Franklin Delano Roosevelt. Zápas se uskutečnil 22. července 1938 opět na stadionu Newyorských Yankees, kde duelu přihlíželo přes 70 000 diváků. Louis dosáhl velkého vítězství a pomsty, když Schmelinga poslal po neuvěřitelném prvním kole k zemi a vyhrál na KO. Toto památné vítězství se stalo symbolem a nástrojem propagandy nejen americké, ale i světové demokracie. Zároveň v následujících letech také definitivně otevřelo dveře všem černošským atletům do světa boxu, mezi kterými nalezneme velká jména boxu jako Sugar Ray Robinson, Joe Frazier, neskutečný Gerge Foreman nebo všemi oslavovaný boxerský idol Cassius Clay známý spíše jako Muhammad Ali. Boxeři černé pleti byli také hlavní silou v profesionálním boxu na přelomu 21. století, kde je nutno zmínit také další legendy ringu mezi čtyřmi provazy, jako například Sugar Ray Leonard, kontroverzní Mike Tyson, Evander Holyfield nebo Floyd Mayweather Jr.

Důležité reformy přišly do boxu také v podobě různých asociací a federací. První vznikly opět ve Spojených státech, kde byly roku 1920 založeny hned dvě organizace, National Boxing Association a New York State Athletic Commission. Na starém kontinentu v Evropě vznikl obdobný řídicí orgán v podobě Mezinárodní boxerské unie přejmenované roku 1948 na Evropskou boxerskou unii. Poté byla snaha veškeré profesionální zřízení sjednotit do jednoho společného, to se však nepovedlo. Začátkem šedesátých let vznikla Světová boxerská rada a Národní asociace boxu byla přejmenována na Světovou asociaci boxu. Roku 1983 byla založena ještě Mezinárodní boxerská federace. Od osmdesátých let je proto běžné, že na světě jsou zároveň tři mistři světa ve všech váhových kategoriích a je jasné, že to snižuje váhu mistrovského titulu. Přináší to ovšem i řadu dalších problémů například pokud je boxer zbaven licence jednou asociací, přechází do jiné a vyhýbá se tak předpisům.⁴⁸

⁴⁸ Získáno 20. února 2020, z: <https://www.britannica.com/sports/boxing>

4.1 Historie boxu novodobých olympijských her

Svou roli sehrál box také v oblasti novodobých olympijských hrách. Nutno podotknout, že jde o amatérský druh boxu. Poprvé byl box do olympijského programu zařazen na hrách v St. Louis 1904, kde se boxu zúčastnila pouze jedna země, a to Spojené státy americké. Z toho důvody získali všechny medaile. V následujících letech i nadále v boxu na olympijských hrách dominovali Spojené státy americké. Boxeři reprezentující tuto zem získali celkem 109 cenných kovů z toho 48 těch nejcennějších. V těsnosti za Spojenými státy byli boxeři Kubu a Ruska. Od debutu boxu na olympijských hrách v roce 1904 byl box součástí každých her s výjimkou roku 1912, kdy se hry konaly ve Švédském Stockholmu. Švédské zákony v té době totiž box zakazovaly, údajně kvůli jeho brutalitě. Na seznam olympijských sportů se znovu dostal v roce 1920 v belgických Antverpách, od té doby je pravidelně obsazen na všech olympijských hrách.

Stejně jako profesionální box, tak i amatérský olympijských box se vyvíjel a s tím přicházela i nová opatření. První zásadní změnou bylo zavedení ochranné přilby v roce 1980 na hrách v Los Angeles, která byla od té doby povinností pro každého amatérského boxera. Další inovací bylo v roce 1992 na olympijských hrách v Barceloně zřízení elektronického bodovacího systému. To mělo zvýšit objektivitu rozhodčích, které byla do té doby velice kritizována a ovlivnila nejen jeden zápas. V roce 2007 zavedl mezinárodní olympijský výbor také standardizované bodování.

Další velký zlom v olympijském boxu přišel v roce 2012 na hrách pořádaných v Londýně, kde poprvé oficiálně boxovali také ženy. Z původních jedenácti mužských kategorií se přešlo na deset mužských a tři ženské kategorie. Pravidla byla totožná mužskému amatérskému boxu, až na několik výjimek. Jednotlivá kola měla zkrácený čas. Kromě ochranné přilby měli ženy povinné chrániče prsou, přičemž ochrana třísel byla volitelná. Historicky první ženskou vítězkou olympijských her v boxu se stala Nicola Adams z Velké Británie, které získala zlatou medaili v muší kategorii do 51 kilogramů.⁴⁹

4.2 Příchod žen do boxu

Na počátcích boxu ve starověku ženy nekonkurovali mužům stejně jako v ostatních sportech, a proto ženské zápasy byly pouze ojedinělou událostí. První

⁴⁹ Získáno 20. února 2020, z: <https://www.olympic.org/boxing>

opravdové počátky pozvolného zapojování žen do boxu nalezneme v 17. století v Londýně.

V roce 1904 se také objevil ženský box poprvé na olympiádě, ale pouze jako ukázka. Jako ve všech sportech i v boxu to měly ženy velice těžké, přesto si postupem času získávaly uznání, respekt a začaly překonávat genderové předsudky. Avšak skutečné plnohodnotné zapojení žen do boxu přišlo v sedmdesátých letech. Ženskému boxu pomohl také masový zájem o fitness v osmdesátých letech ve Spojených státech.

Vytoužená změna přišla v roce 1993 kdy USA Boxing zpřístupnila ženám amatérský box. O rok později to samé schválila organizace AIBA. Následoval také první ženský turnaj pod organizací Golden Gloves ve Spojených státech. I přesto nebylo ženám umožněno zápasit v Kanadě a v mnohých dalších evropských zemích mezi nimiž bylo Rusko, Norsko, Dánsko, Finsko, Maďarsko a také Švédsko, kde byl dlouhé časy zakázán i mužský box.

V profesionálním boxu byly první kroky pro ženské bojovnice stejně těžké jako v tom amatérském. V této oblasti se o začlenění žen mezi profesionální boxery zasloužili v devadesátých letech především propagátoři boxu Bob Arum a Don King. Přesto přetrvávaly názory, že ženy jako profesionální boxerky nedosahují potřebné úrovně profesionálů. Mezi nejúspěšnější profesionální boxerky patřila například Lucia Rijker nebo Christy Martin. Avšak tyto opravdu úspěšné profesionální boxerky upadly do stínu dcer slavných boxerů, kterými byly Laila Ali dcera Muhammada Aliho, Jacquin Fraizer – Lyde dcera Joa Fraziera a Irichel Durán dcera Roberta Durána. Právě díky slavným jménům jejich otců upínaly veškerou publicitu a finanční odměny na svoje zápasy.⁵⁰

⁵⁰ Získáno 20. února 2020, z: <https://www.britannica.com/sports/boxing/Women-in-boxing>

5 Nástin historie boxu v českých zemích a Československu

U zrodu boxu, v té době nazývaný rohování, v našich zemích stál Fridolín Hoyer, který sám nejen boxoval, ale i přes počáteční nedůvěru ostatních lidí také box propagoval, studoval a učil ve své tělocvičně v Praze. Základy převzal od Australana Ch. Fenglera, který v roce 1892 vystoupil v pražském varieté. V roce 1911 poprvé změřil své síly na plodinové burze v Praze s berlínským boxerem Waldemarem Sandem, díky kterému se box dostal mezi širší veřejnost. K rozkvětu boxu mu později pomáhal také jeho syn Jiří Hoyer. Ten přivedl a vychoval několik skvělých zápasníků, které trénoval ve Zlaté huse na Václavském náměstí v Praze. Jeho úspěchy ho dostaly až do Berlína, kde v roce 1912 připravoval své svěřence. Další, kdo pomohl boxu na tuzemskou scénu byl Emanuel Hervert. Své poznatky si přivezl z Berlína, Paříže a Londýna, kde se věnoval jeho studiu. Do českého rohovnictví vnesl především základní technické prvky a stal se jedním z prvních funkcionářů po 1. světové válce.⁵¹ Boxerský odbor také dal vzniku prvnímu klubu na našem území, s názvem ČAK Vinohrady, v jehož čele stál František Menšík.⁵² Členem klubu byl také první šampion všech vah František Růžička rodák z Břevnova, který se později dostal do světových vod profesionálního boxu. Boxoval například v Jižní Americe, odkud si zpět do Čech přivezl přezdívku Frank Rose Růžička.⁵³ Po 1. světové válce byl hlavním průkopníkem Josef Joe Jahelka syn Čechoameričana z Chicaga. Jahelka si ze Spojených států přivezl spoustu zkušeností z ringu, které předával ostatním a zároveň se roku 1920 ve čtyřiaadvaceti letech stal mistrem ve všech vahách. V té době však neexistovala v Čechách žádná boxerská instituce, která by sdružovala nově vznikající kluby. Z toho důvodu byly tyto kluby často pod vedením Československého Svazu těžké atletiky. Toho času se také uskutečnily jedny z prvních mistrovských utkání u nás. V roce 1920 v Kladně u Josefa Jahelky a druhý v roce 1922 ve spojení s oslavami otevření všesportovního stadionu v Praze na Letné.⁵⁴ Rok 1921 byl pro český box významným rokem. Čtveřice složená z Jiřího Hoyera, dr. Pondělíčka, E. Herverta a Františka Malínského toho roku dala vzniku prvním českým pravidlům boxu. Zároveň

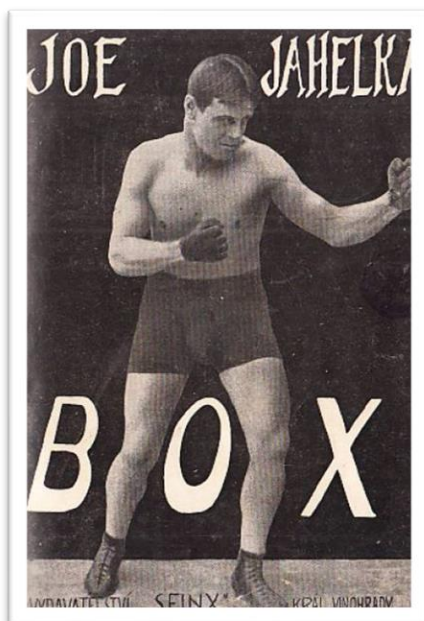
⁵¹ Černoch, F., Hájek, O., & Kalát, J. (1999). *Zlaté rukavice*. Praha: Riopress, s. 24.

⁵² Bosák, E. (1969). *Stručný přehled vývoje sportovních odvětví v Československu*. Praha: Olympia, s. 68–69.

⁵³ Černoch, F., Hájek, O., & Kalát, J. (1999). *Zlaté rukavice*. Praha: Riopress, s. 29.

⁵⁴ Bureš, P., & Plichta, J. (1931). *Sport a tělesná kultura v Čsl. Republice a cizině*. Praha: Almanach sportu, s. 316.

vznikla také Československá unie boxerů profesionálů v jejímž čele stál právě dr. Pondělíček. Přestože unie nesla název profesionálů sdružovala jak boxery amatérské, tak i profesionální, to bylo dané rovněž tím, že celkově box jako sport byl u nás teprve na počátku, a tak se tato dvě odvětví příliš neodlišovala. Později došlo k rozdělení s tím, že obě odvětví měla vlastní řídicí orgány. Postupem času, jak se začal box prosazovat a dostávat více do podvědomí nejen sportovních nadšenců, ale i obyčejných lidí, přišly první plnohodnotné turnaje a utkání. Prvním takovým turnajem bylo roce 1924 první oficiální mistrovství, které bylo uspořádáno už Českým amatérským rohovnickým svazem, jehož sídlo se naházelo v Praze. Další podobné klání se konalo 6. dubna téhož roku v Brně. Zde se proti sobě v tělocvičně na Cejlu postavili pražští amatéři pod vedením Jiřího Hoyer a boxeři z Wiener Sport Clubu. Tato sportovní událost se zapsala do historie českého boxu jako první mezinárodní střetnutí amatérů. Turnaj neskončil pro české reprezentanty vítězně, svůj duel úspěšně zvládl pouze Vondrák, a to rovnou knock-outem. Avšak turnaj mohl být považován za úspěšný, jelikož přitáhl pozornost spousty diváků. Což bylo pro nově se rozvíjející sport mnohem přínosnější. O dva roky později vzniklo také nové ústředí Československé boxerské unie.



Obrázek 5. Josef Joe Jahelka na titulní straně učebnice boxu z roku 1921. Převzato 10. března z: <https://www.antikvariát-vltavin.cz/kniha/box>.

Počátky profesionálního boxu byly stejně obtížné jako u amatérského. Zápas byly pouze ojedinělé a když už se u nás nějaký konal tak v hlavním městě. Přesto přese všechno i naše profesionální boxerská scéna dokázala nabídnout několik skvělých

bojovníků. V čele byl již zmiňovaný mistr těžké váhy Frank Rose Růžička. Právě on nabídl českým divákům jedno z prvních profesionálních utkání. Stalo se tak mezi provazy letního ringu v Praze roku 1924. Jeho soupeřem byl boxer černé pleti Rockey Knight. Zápas byl vypsán v kategorii do 82 kilogramů, na deset tříminutových kol, přičemž boxeři byli vybaveni čtyřuncovými rukavicemi. Duel skončil nerozhodně i přestože byl Růžička rychlejší a techničtější a jeho soupeř byl napomínán za nedovolené údery. Předzápasový program nabídl také souboj úspěšného a nedoceněného profesionálního boxera a mistra lehké váhy, jímž byl Dykast z Kladna. Který v předzápase porazil Östermoorema. Zápas se těšil velké pozornosti, sledovalo ho totiž přes čtyři tisíce diváků. Zajímavostí je, že většina diváků přihlížela zápasu ve stoje, jelikož lístky na sezení byly příliš drahé.⁵⁵ Od těžkých začátků spojených se vznikem boxu jako nového sportu u nás, které doprovázel nedostatek potřebných odborníků, trenérů, sponzorů, ale i sportovního náčiní a prostorů, až po současnost dokázali Českoslovenští a později čeští boxeři sbírat ty nejcennější úspěchy. V následující podkapitole jsme si vybrali ty nejúspěšnější boxery z naší historie, kde jsou jednotlivě u každého z nich popisovány nejdůležitější milníky nejen v boxerské kariéře, ať už se jednalo o různá mistrovství, olympijské medaile nebo mistrovské pásy v různých světových organizacích, ale i v osobním životě.

5.1 Další významní českoslovenští a čeští boxeři

Následující podkapitola se podrobněji zaměřuje na několik historicky nejúspěšnějších československých a později českých boxerů.

Jan Heřmánek

Československý boxer pražského BC Smíchov, který jako první získal olympijský triumf. Stal se stříbrným medailistou na devátém olympijském turnaji v Amsterdamu v roce 1928. Do klubu BC Smíchov vstoupil v roce 1925 a zůstal v něm i po skončení kariéry, kde se jako trenér od roku 1932 věnoval dalším nástupcům boxerského sportu.⁵⁶

František Nekolný

Stejně jako Jan Heřmánek tak i František Nekolný přezdívaný česká mlátička byl členem pražského BC Smíchov. Dosáhl několika úspěchů jak v amatérském boxu, tak i v profesionálním. Spolu s Heřmánkem se zúčastnil olympiády v Amsterdamu v roce

⁵⁵ Černoch, F., Hájek, O., & Kalát, J. (1999). *Zlaté rukavice*. Praha: Riopress, s. 28–30.

⁵⁶ Suchánek, J. (2001). *1500 sportovních tragédií*. Praha: Jan Vašut, s. 31–32.

1928, bohužel vypadl už v prvním zápase. V roce 1930 přešel do profesionálního boxu a začal boxovat ve Spojených státech. V prvním profesionálním zápase porazil mistra Flandera Coventa a brzy stal známý nejen v Evropě, ale i ve světě. Velký zápas vybojoval také ve slavné Madison Square Garden, kde ve čtvrtém kole zvítězil nad Italem Andym Saviolem. Nešťastnou roli v jeho kariéře sehrálo opakovaně zraněné obočí, kvůli kterému s boxem skončil již v 28 letech.⁵⁷ K jeho největšímu amatérskému úspěchu patří titul z mistrovství v Evropě v Paříži z roku 1931 ve welterové váze.⁵⁸

Julius Torma

Boxer původem z Maďarska, kde se v Budapešti narodil rodičům ze slovenského Štúrova, kteří odešli za prací. Poprvé se s boxem setkal v deseti letech, když ho k sobě vzali učni truhlářské školy, ti měli box v rámci průpravy na vojenskou výchovu. Poté se Torma přihlásil na boxerský kemp, zde si ho všiml Zsigmund Adler a vzal ho do klubu BTK Budapešť. Ten samý Adler dovedl maďarského šampiona Lászla Pappa ke třem titulům na olympijských hrách. Torma začal pod vedením maďarského trenéra rychle růst a ve dvanácti letech už zápasil mezi muži, ve třinácti se stal reprezentantem a v šestnácti kapitánem maďarského národního mužstva. Vše ale zarazila válka a nástup nacistů k moci, kteří Adlera odvedli do koncentračního tábora kvůli jeho židovskému původu. Jeho svěřenec mu však zachránil život, když mu pomohl z tábora utéct a skrýt ho dokonce války u sebe doma.

Po skončení druhé světové války se i s rodiči přestěhoval zpět do Slovenska. Na podzim roku 1946 byl členem slovenského výběru se kterým se utkal boxery SSSR (Sovětský svaz socialistických republik) Slovenský tým prohrál 1:19 jediný získaný bod získal právě Julius Torma. Ani zmiňovaný László Pappa později trojnásobný olympijský šampion, který v té době také přešel na Slovensko nedokázal nad Tormou vyhrát. Neuspěl ani na mistrovství Československa a po porážce se vrátil zpět do Maďarska. Znovu se setkali v Dublinu na mistrovství Evropy o rok později. Československý boxer ho opět porazil, a navíc získal bronzovou medaili a místo v týmu na olympiádu v Londýně 1948.⁵⁹

⁵⁷ Suchánek, J. (2001). *1500 sportovních tragédií*. Praha: Jan Vašut, s. 31–32.

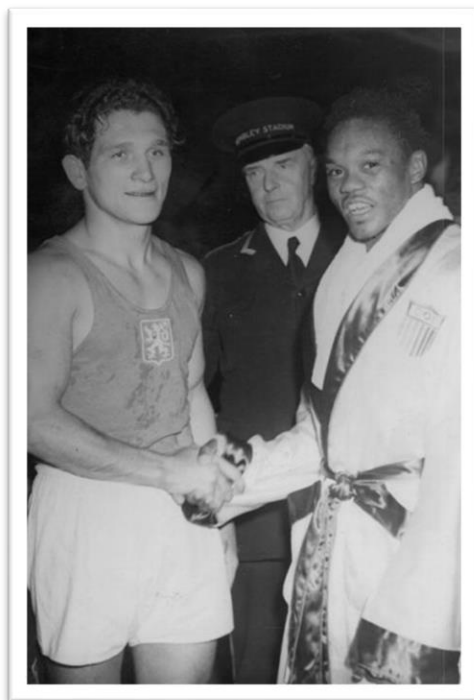
⁵⁸ Zápotocký, V. (1998). *Úsměvy šampionů*. Břeclav: Moraviapress, s. 108–109.

⁵⁹ Šupich, Z. (1986). *Zátopek a ti druzí*. Praha: Olympia, s. 45–48.

V Londýně měl Torma skutečnou formu. V prvním kole se utkal s Maďarem Benem, s kterým se už v předešlých letech několikrát setkal a oba se znali z Budapešti. Jako v předchozích zápasech ani tentokrát neměl Maďar šanci. Druhém zápase ho čekal Kanadčan Blackburn, ten mu při rozsvícení odmítl podat ruku, a proto mu Torma chtěl udělit lekci. To se také povedlo Kanadčana poslal dvanáctkrát k zemi a jednoznačně zvítězil. Ze zápasu si však odnesl také zlomenou kůstku v levé ruce, která rychle otekla. Pro zajímavost za život si v ringu zlomil prst nebo jinou kost v ruce pětačtyřicetkrát. Třetí kolo turnaje bojoval pod injekcemi mírnící bolest. Přesto svého soupeře Diaze ze Španělska porazil. Ti dva se znali už z roku 1932, kdy byl Torma členem Maďarského týmu na turnaji ve Španělsku. To Diaz nastupoval ještě v muší váze, kdežto v Londýně poprvé nastoupil ve weltru a proti Tormovi si nevěřil. V pátek třináctého byly programu dopoledne semifinálové a odpoledne finálové boje. V semifinále si Torma poradil s Italem D'Ottaviem, kterého porazil na body. V největším zápase své kariéry o olympijské zlato čelil americkému černochovi Horacio Herringovi. Dvacetiletý námořník měl být záchranou americké boxerské výpravy, jelikož se jako jediný dostal do finálových bojů. První i druhé kolo se Torma výborně uhýbal a dával si pozor na zraněnou levačku. Ve třetím kole se zdálo že Američan začíná mít navrch, v tom se ale odkryl a Torma ho tvrdým pravým hákem poslal k zemi. Jediná rána rozhodla o vítězi a v tom okamžiku se Julius Torma stal prvním Československým boxerem, který získal olympijské zlato.

Tormovo boxerská kariéra trvala sedmatřicet let, ve které nastoupil k okolo tisíci zápasům, během kterých se stal třináctkrát mistrem Maďarska a desetkrát Československa. Dohromady reprezentoval Československo na třech olympiádách. Kromě zlatého Londýna také v Helsinkách, kde ve třetím kole padl s Polským boxerem Zygmunt Chychlou pozdějším vítězem. Zápas byl údajně ovlivněn hlavním rozhodčím také z Polska. A čtyři roky na to v Australském Melbourne v prvním zápase udeřil domácího reprezentanta tvrdě do břicha, ten se následně sklonil a nešťastně udeřil Tormu hlavou do oka. Zraněné oko se mu stalo osudným v dalším duelu s chilským boxerem Tapiou. Torma si v průběhu své kariéry získal přezdívku rytíř kožených rukavic. Proč právě rytíř je zjevné z jeho výroku: „*Já se boxem bavit. Uhýbal jsem a jen sem tam*

uhodil. Málokdy jsem vyhrál k.o. To mě nijak nelákalo. Nechodil jsem do ringu mlátit lidi. O tom by taky v boxu jít nemělo.“⁶⁰



Obrázek 6. Julius Torma první československý boxer, který získal olympijské zlato, zachycen po zápase se svým soupeřem. Převzato 28. října z: <https://www.olympic.cz/sportovec/1534--julius-torma>.

Ján Zachara

Byl boxerem ve stejné době jako Julius Torma. Pocházel ze slovenského Trenčína, avšak jeho prvním sportem v životě nebylo rohování ale fotbal. Tudíž jeho klukovským snem nebyl ring a rukavice, ale prostor mezi třemi tyčemi na zeleném trávníku. Sen se však rozpustil, když mu v mládežnické kategorii při mistrovském zápase útočník soupeře přišlápl a zlomil ruku. Poté co se mu ruka uzdravila pro něj už v týmu nebylo místo, a tak navždy na fotbal zanevřel. Život si pro něj připravil zcela jinou úspěšnější cestu.⁶¹

K boxu se dostal úplnou náhodou, když procházel kolem sokolovny, kde zrovna probíhal zápas. Neměl peníze na vstup, a tak proklouzl za zády hlídače, aby zjistil, co se tam děje. V tu chvíli ho box zcela učaroval. O několik dní později šel na trénink do tělocvičny, kde se scházeli členové dělnického sportovního klubu, pod vedením trenéra Podhradského. Právě on se ho ujal, přestože v patnácti letech vážil šestačtyřicet kilo. To nebylo příliš, ale to ničemu nebránilo, aby Zachara tvrdě dřel a zároveň si rychle osvojil základní techniky. Za nedlouho přišel první očekávaný zápas, na který měl s týmem odjet

⁶⁰ Šupich, Z. (1986). *Zátopek a ti druzí*. Praha: Olympia, s. 45–48.

⁶¹ Tamtéž, s. 82–88.

do Trnavy. Ze strachu se však nedostavil na sraz, a nakonec nikam neodjel. Trenér Podhradský naštěstí na vše zapomněl a donutil ho vrátit se zpět do tělocvičny. K dalšímu zápasu na nováčkovském mistroství Slovenska v Dubnici už nastoupil a první zápas v životě vyhrál.

Po osvobození v roce 1945 neměl již Zachara ve své mužské váze na Slovensku sobě rovného. V té době byl nominován mezi osm nejlepších boxerů Československa a odjel do Prahy na Všeslovanské mistroství. To probíhalo v Lucerně a nikdo z přihlížejících nedával hubenému vlastně ještě klukovi jakoukoliv šanci na úspěch. V prvním duelu se postavil proti Polskému mistrovi Stasiakovi a vyhrál. V dalším kole porazil i o hodně staršího Selagoviče z tehdejšího SSSR. Po tomto vyhraném zápase se stal v pouhých sedmnácti letech všeslovanským mistrem v mužské váze.

Během své kariéry se setkal také s již zmiňovaným Juliusem Tormou, s kterým byly kamarádi a měli spolu odjet na první poválečné olympijské hry v Londýně roku 1948. Zachara si místo v reprezentaci vybojoval v zápase proti mistrovi Evropy Maďarem Bogáscem a na kvalifikaci v Brně. Tvrdě se připravoval a trénoval jak nikdy předtím s vidinou startu pod pěti kruhy. Bohužel veškerá euforie skončil, když mu z vedení přišel dopis, ve kterém stálo, že z důvodu omezení počtu členů výpravy do Londýna je vyřazen. To ho srazilo k zemi a o boxu nechtěl ani slyšet. Chuť vrátit se zpět mu dodal Julius Torma, který v Londýně získal zlato a po příjezdu mu vyprávěl o neuvěřitelné atmosféře olympijského klání. A tak Zachara dřel dál s vidinou olympiády za čtyři roky v Helsinkách. Vše se povedlo podle jeho představ a do výběru se znovu dostal. Nechybělo, ale mnoho a do žádných Helsinek nejel. Pár týdnů před odjezdem se totiž při tréninku utkal s dalším nadějným Československým boxerem Františkem Majdlochem, který mu nechtěně roztrhl obočí. Naštěstí se za něho postavil reprezentační trenér Králíček a Zachara odcestoval na hry do Finska.⁶²

V prvním zápase porazil překvapeného Švéda Warmstorma, který rychlého Zacharu nemohl trefit svou tvrdou pravačkou. V druhém kole vyřadil jihokorejského boxera Suna. Další v pořadí byl Maďar Edrei, tento boj Československý reprezentant zvládl také a měl jistou medaili. To mu však nestačilo a šel si dál za vytouženým zlatem. Další překážkou byl v semifinále Leisching z Jihoafrické republiky. Zachara změnil svou

⁶² Šupich, Z. (1986). *Zátopek a ti druzí*. Praha: Olympia, s. 82–88.

taktiku a vyčkával až se Jihoafričan unaví svými tvrdými háky a poté ho udolal technicky přesnými údery. Poslední, kdo mu stál v cestě byl favorit Caprarim z Itálie. Favoritem nebyl náhodou, poslední dva soupeře poslal k zemi, a to samé se snažil uplatnit i ve finále. Zápas to byl vyrovnaný a oba boxeři ze sebe vydali maximum, ale vítěz mohl být jen jeden. Opět vyhrála technika nad silou, Zachara totiž zvítězil nejtěsnějším možným výsledkem 3:2 a stal se tak před naplněnou Messuhalou historicky druhým Československým boxerem, který dokázal uspět na olympijském turnaji a získat tak jeden z nejcennějších úspěchů jakého může sportovec vůbec dosáhnout.

Zachara se účastnil i olympijských her v Melbourne, kde se probojoval do čtvrtfinále. Za třináct let působení v ringu podstoupil okolo 350 duelů a boxu se jako mnoho úspěšných boxerů věnoval i po skončení kariéry jako trenér. Aktivně přestal boxovat ve čtyřiceti letech.⁶³

Josef Němec

Boxer z Českých Budějovic narozen 25. září 1933. Byl z osmi dětí, jeho matka byla pradlena a otec pracoval jako dělník na železniční dráze. Zároveň byl také trenérem boxu. Jako mnoho ostatních v té době i on začínal s fotbalem a ledním hokejem, odkud se také znal právě s Bohumilem Němečkem, s kterým byly od dětství přes olympiády po celý život velcí kamarádi. K boxu ho dostal další z kamarádů Václav Zeman, který ho vzal s sebou do SK Českých Budějovic. Současně v té době studoval v Havlíčkově Brodě obor brusič skla.⁶⁴

První zkušeností naostro v ringu pro něho bylo exhibiční utkání před zápasem mateřského klubu SK České Budějovice proti klubu ze Strakonice, který se konal v červnu roku 1948 v domácí českobudějovické sokolovně. O rok později boxoval ve Slavoji Jablonec, kde poprvé začal nastupovat v polotěžké váze, první zápas v této váze pro něho skončil remízou. V roce 1951 se stal poprvé, už v těžké váze, dorosteneckým mistrem v Olomouci a o rok později znovu v Kladně.

Cenné medaile začal sbírat na mistrovstvích Evropy. První velký úspěch získal v Praze v roce 1957, kde ve čtyřicetiletých letech vybojoval bronzovou medaili. Stejný kov získal dva roky na to ve Švýcarském Lucernu. Vytoužené zlato a titul mistra Evropy získal

⁶³ Šupich, Z. (1986). *Zátopek a ti druzí*. Praha: Olympia, s. 82–88.

⁶⁴ Štindlová, T. (2006). *Josef Němec, rytíř sportu z Českých Budějovic*. (Bakalářská práce). České Budějovice: PdF JČU.

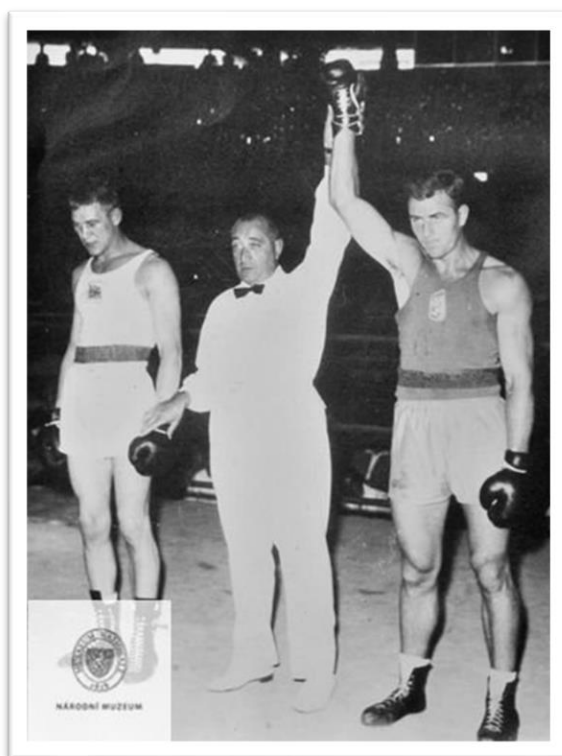
až v roce 1963 v Moskvě. Titul získal poté co ve finále porazil domácího reprezentanta a favorita na vítěze Abramova. Finálový zápas se konal pod širým nebem na hokejovém stadionu v Lužnikách, před vyprodaným hledištěm. Po zápase přišel Němcovi do šatny potřást rukou dokonce sám slavný sovětský kosmonaut Leonid Popov.

Kromě úspěchů z mistrovství Evropy přidal další taky na olympiádách. Celkem se zúčastnil třech olympijských turnajů, v roce 1956 v Melbourne, 1960 v Římě a 1964 v Tokiu. Olympiáda Římě byla pro něho stejně jako pro Bohumila Němečka ta nejpovedenější. Oba spolu nejen trénovali a spárovali, ale také se navzájem podporovali a společně i bydleli na pokoji v československé olympijské vesnici. Měli také stejného trenéra Miloše Králíčka. V prvním zápase změřil své síly s Agličanem Tomasem v druhém s černochem Pricem ze Spojených států amerických. Oba zápasy pro něho skončily vítězstvím. V semifinále se utkal s domácím miláčkem Italem obrovité postavy Francem De Piccolim, kterého v zápase hnaly plné tribuny. Už když vcházel do ringu Sportovní palác byl ve varu. První kolo měl Josef Němec převahu a byl úspěšnější na body. Stejně tomu bylo i zpočátku kola druhého, naneštěstí před ukončením kola nastal zlom. Stalo se tak poté co se Československému reprezentantovi roztrhla rukavice na pravé ruce. Souboj byl přerušen a trvalo více jak patnáct minut, než mu obstarali novou. Během té doby Němec ztuhl, vypadl z rytmu, a to rozhodlo. Ital se začal trefovat a postupně převzal průběh zápasu do své režie. Boj to byl vyrovnaný, ale Piccolini nakonec zvítězil velice těsně v poměru 3:2 na body a později celé hry vyhrál. Pro Josefa Němce to znamenalo bronz, a i přesto obrovský úspěch.⁶⁵

Vedle velkých úspěchů v Evropě a ve světě zaznamenal také devět titulů mistra Československa v těžké váze, a to v letech 1956, 1957, 1958, 1960, 1962, 1963, 1964, 1967 a poslední doma v Českých Budějovicích v roce 1968.⁶⁶

⁶⁵ Černocho, F., Hájek, O., & Kalát, J. (1999). *Zlaté rukavice*. Praha: Riopress, s. 107–117.

⁶⁶ Tamtéž, s. 319–321.



Obrázek 7. Josef Němec úspěšný boxer z Českých Budějovic, po vítězném zápase. Převzato 28. října z: <https://www.olympic.cz/media/sportovec/1467>.

Lukáš Konečný

Lukáš Konečný přezdívaný „chirurg“ se narodil 19. července 1978 v Brně a je historicky nejlepší český profesionální boxer, který nastupoval v superwelterové neboli lehké střední váze. S boxem začal jako dítě poté co se v osmi letech přestěhoval do Ústí nad Labem a šel tak ve stopách svého otce Milana Konečného, který byl také v boxu velice úspěšný a který se jako první v Čech v historii stal profesionálním boxerem. Ve čtrnácti letech nastoupil ke svému prvnímu zápasu, jenž skončil nerozhodně. Celkově se stál na domácí boxerské scéně čtyřikrát mistrem republiky v juniorské kategorii a pětkrát mezi seniory. Mistroství republiky v seniorské kategorii nevyhrál pouze při premiérovém startu, kdy věkem patřil ještě do juniorů a na kterém skončil na druhém místě. Na mezinárodním poli vyhrál také nespočet turnajů mezi ty nejvýznamnější patří druhé místo na uznávaném turnaji Cordoba Cardin na Kubě. V roce 1995 se umístil na druhé příčce na juniorském mistroství Evropy v Maďarském Siofoku. Dále se na mistroství světa seniorů umístil dvakrát na třetím místě, a to v roce 1997 v Budapešti a v roce 1999 v Texasu, kdy pokaždé padl na body. Právě třetí místo na mistroství světa v Texasu mu zajistilo kvalifikaci na olympijské hry, které byly posledním záznamem v jeho amatérské

kariéře. Ty se konaly v roce 2000 v Sydney, kde prohrál hned svůj úvodní duel. Celkem dokázal v amatérském boxu vyhrát přes 200 zápasů z 230.

Dalším krokem v jeho kariéře byl vstup do profesionálního boxu. Stalo se tak 1. května 2001, kdy podepsal smlouvu s německou stájí SES Boxing (Sport Events Steinforth). Díky tomu trávil spoustu času, hlavně kvůli trénincích v německém Magdeurgu, kde měl také svého trenéra Dirka Dzemskiho, přesto většinu času byl v Ústí nad Labem, kde nejen zdokonaloval sebe, ale také se věnoval mladším boxerům. Za nejúspěšnějšího profesionálního boxera není považován náhodou, mezi jeho největší úspěch patří titul prozatímního mistra světa asociace WBO, který vybojoval 5. dubna 2012 v rodném Brně v hale Vodová. Zápas vyhrál v sedmém kole na KO. Jeho soupeřem byl vyzyvatel z Francie Salim Larbim. O pás přišel ve stejném roce 6. října v kontroverzním duelu s Rusem Zaurbekem Bajsangurovem, zápas se uskutečnil v kyjevském Paláci sportu a podle slov Lukáše Konečného Rus neboxoval čestně a podezíral ho z použití nějaké zakázané látky na rukavicích, kvůli které ztratil v souboji zrak, s kterým má problémy dodnes. Poprvé o pás WBO usiloval na jaře v roce 2008, když nastoupil v zápase proti šampionovi s Ukrajiny Sergejovi Dzinzirukovi. Duel nakonec dopadl úspěšněji pro ukrajinského boxera, který vyhrál sporně na body. Poté se Konečný pokoušel dosáhnout odvetu, avšak Dzinzirukov vždy od zápasu ustoupil.

Mezi další velké úspěchy v profesionální kariéře Lukáše Konečného patří titul mezinárodního mistra Německa v letech 2002 a 2004, mezinárodní mistr České republiky 2009–2010, interkontinentální mistr IBF z roku 2006, interkontinentální mistr WBO v letech 2005 až 2007 a v roce 2011, titul mistra Evropy 2009, mistr EBU (European Boxing Union) 2010 až 2011 a mistr Evropy WBO ve střední váze v roce 2013.

K poslednímu profesionálnímu zápasu nastoupil Konečný 19. dubna 2014 proti nadějnému a do té doby nikdy neporaženému Petrovi Quillinem ze Spojených států amerických. Tímto zápasem se stal prvním českým boxerem, který se utkal o pás mistra světa organizace WBO v Americe, a však už ve střední váze. V zápase nezmohl, Quillin ho porazil na body i přesto předvedl skvělý výkon. Po tomto zápasu se rozhodl ukončit kariéru profesionálního boxera, a to s bilancí padesáti vyhraných duelů a pěti prohrami.⁶⁷

⁶⁷ Získáno 10. března 2020, z: <http://profiboxing.cz/cesti-boxeri/lukas-konecny>

Ondřej Pála

Nejvýznamnější český boxer posledních let. Ondřej Pála se narodil 20. září 1948. Rodák z Prahy měl za sebou několik utkání v amatérském boxu, avšak velice rychle se díky svému talentu a skvělým výsledkům dostal do profesionální sféry tohoto sportu. Nastupoval v nejtěžší váhové kategorii a premiéru co by profesionál si odboxoval 3. března roku 2005, když v Minsku nastoupil proti domácímu Vladimírovi Tolkačevovi. Premiéra pro českého bojovníka dopadla nadmíru dobře, a to vítězstvím ve druhém kole na KO. Od úspěšného vstupu do profesionálního boxu si připsal celkem dalších sedmatřicet utkání, z toho jich pouze pět pro něho skončilo prohrou. Většinu vítězných zápasů vyhrál před limitem na KO. Jedním ze zápasů byl například duel o titul asijské asociace PABA (Pan Asian Boxing Association), ke kterému v roce 2008 nastoupil a zvítězil v něm, poté co porazil Nizozemce Harryho Duivena. Další cenný titul, který Pála získal byl mistr Evropy WBO mezi lety 2011 a 2012. O ten přišel v březnu roku 2012 po úctyhodné šestileté neporazitelnosti. Jeho dlouhou nadvládu nad šestnácti provazy přerušil ve druhém společném boji německý boxer Konstantin Airich. Na domácí scéně se stal v roce 2006 mezinárodní mistr České republiky.

Od roku 2013, kdy se mu narodila dcera Alenka stál v ringu pouze třikrát, ve dvou z těchto zápasů nastoupil proti boxerům velkých jmen z Velké Británie, Derecku Chisorovi a Davidu Priceovi. S oběma padl nastejno ve třetím kole. Od té doby přestal aktivně boxovat a momentálně se věnuje především práci promotéra a televiznímu pořadu, kde hledá nové talenty v oblasti nejen boxu ale i v ostatních bojových umění.⁶⁸

Našich skvělých boxerů bychom napříč celé historie, ať už dávnější nebo té méně vzdálené, bychom našli daleko více. Toto je pouze výběr těch nejzajímavějších a nejúspěšnějších boxerů, kteří se prosadili v amatérském, ale i v profesionálním boxu.

⁶⁸ Získáno 10. března 2020, z: <http://profiboxing.cz/cesti-boxeri/ondrej-pala>

6 Biografie Bohumila Němečka

6.1 Počátky kariéry a působení v Lokomotivě Děčín

Bohumil Němeček se narodil 2.1. 1938 v Táboře. Narodil se jako třetí z deseti dětí, druhý kluk. První roky života prožil v Táboře. Krátce po druhé světové válce se celá rodina přestěhovala do Českých Budějovic. Ke sportu měl blízko už od narození. V létě hrál fotbal a v zimě lední hokej, ve kterém byl přirozený talent. Právě díky hokeji se Němeček dostal k boxu. V roce 1952 ve věku čtrnácti let poprvé navštívil s kamarádem Jaroslavem Holým trénink ve Slavoji České Budějovice.⁶⁹ Jaroslav Holý už v té době byl členem klubu a mistrem Československa.⁷⁰ Spolu s Bohumilem navštěvovali tělocvičnu také jeho kamarádi z hokeje. Mezi nimi i Josef Němec a jeho bratři. Právě jejich otec přezdívaný „Táta“ Němec vedl box v Českých Budějovicích. Razil heslo, které předával i svým svěřencům: „Hlava je na myšlení, ne na mlácení!“. Právě jeho přístup, základy boxu, nácviky techniky, a tvrdý trénink si zcela získaly Němečkovo srdce na celý život. Krátce po příchodu do Slavojie získal dorostenecký titul. Zpět k hokeji do klubu ATK Praha (Armádní tělovýchovný klub) se Bohumila pokusil přetáhnout, v roce 1955, vzdálený příbuzný František Tikal, který se později stal úspěšným hokejistou. Bohumil však zůstal u boxu a hokeji se věnoval pouze okrajově. V roce 1957 poznal svou budoucí ženu Miladu, do které vrazil na veřejném bruslení.

„...Vyprávěl někdy Váš děda o začátcích své boxerské kariéry v Českých Budějovicích?

Upřímně si příliš nepamatuji, že by děda vyprávěl nebo vzpomínal na boxerský klub v Budějovicích. Děda se narodil v Táboře a babička v Českých Budějovicích. Mám tedy spoustu příbuzných v jižních Čechách. Myslím, že když děda začínal s boxem, spolu sním byl v boxerském klubu ještě jeho švagr Jaroslav Holý, bratr Antonín a František a také jeho dlouholetý přítel a další slavný český (jihočeský) boxer Josef Němec. Aby děda mohl boxovat na olympiádě v Římě, musel přestoupit do boxerského klubu v Děčíně. Tímto přestupem se začala psát jeho severočeská historie a následně mimořádné úspěchy ústeckého boxu.“⁷¹

Roku 1958 se stal poprvé mistrem Československa ve welterové váze. Němečkovo úspěchů a skrytého talentu si všiml trenér František Capl pocházející z Trhových Svinů nedaleko Českých Budějovic, který ho na konci roku 1959 získal do

⁶⁹ Osobní archiv Jaroslava Doležala.

⁷⁰ Černocho, F., Hájek, O., & Kalát, J. (1999). *Zlaté rukavice*. Praha: Riopress, s. 144.

⁷¹ Doležal, J., osobní rozhovor 8. dubna 2020.

boxerského klubu v Děčíně.⁷² Hlavním důvodem přestupu byla zpráva ze svazu, která zněla: „Chceš jet na olympiádu? Chceš, tak přestoupíš do Děčína, tam je perspektiva.“ Příslib olympiády byl hlavní důvod proč se Němeček nakonec rozhodl přestoupit do Děčína. V Českých Budějovicích prodal rodinný dům a spolu s manželkou Miladou, s kterou čekali prvního syna Bohumila mladšího, se přestěhovali na sever republiky. Výbor rodině zařídil starou kůlnu, kde strávili tři měsíce, poté se přestěhovali do lepšího sklepního bytu, který dostal od ČSAD (Česká státní automobilová doprava), kde Němeček pracoval jako řidič rozvážející materiál na stavby.⁷³ Při práci stíhal i trénovat, každý den vstával ve 4 hodiny ráno, uběhl 10 kilometrů, odjezdil směnu, po práci trénink boxu a k večeru opět 10 kilometrů výběh. Němeček se poctivě připravoval pod vedením trenéra Capla, s kterým pracovali hlavně na zlepšení stylu boje a technice úderu. V roce 1960 získal druhý titul mistra republiky a zajistil si tím nominaci na olympijské hry, které se v tom roce konaly v Římě. Mladý Bohumil Němeček neměl příliš velkou podporu a jediný kdo věřil v jeho úspěch byl právě jeho trenér František Capl, který ale se svým svěřencem do Říma nakonec neodjel.⁷⁴

„... Je zjevné, že Bohumil Němeček obětoval boxu vše, zároveň se však vždy dokázal postarat o svoji rodinu. Jak byste ho v tomto pohledu popsal vy sám? Děda byl veselý člověk se smyslem pro humor. Nadevše miloval svoji manželku Ludmilu, syna Bohumila, dceru Romanu a všechny vnuky. V osobním životě byl velmi hodný a vnímavý. Ale jedna charakteristika ho vystihuje asi nejvíc. Byl neskutečný dřič. Dodnes jsou legendární jeho tvrdé tréninky. Ráno ve čtyři hodiny běhal před prací z Děčína do Petrovic a zpátky v kanadách, ve kterých měl 20 kg závaží, poté šel do práce, po práci od pěti do půl osmé těžký trénink a po tréninku ještě 200 kliků a hodinu boxerské stínování před zrcadlem. Když to někomu vyprávěl, dodával ještě, že mu Milunka (manželka Ludmila) nevěřila, že byl na tréninku a myslela si, že byl někde za děvčaty. Osobně jsem jeho tréninky nezažil, ale dřina ho provázela jeho celý aktivní život. Rád mi povídal: „Jaroušku, víš jaké je nejlepší trénink? Těžká práce!“. Děda je můj vzor. To, jak se choval k babičce, její mamince, strýcovi, mojí mamince a ke všem členům rodiny je pro mě největší zkušenost. Miloval svou rodinu, a v tom si ho nejvíce vážím. Naučil mě, že je třeba si věřit a že když něco nejde, musí přijít těžká dřina a potom přijdou výsledky. Nebo je alespoň člověk spokojený, že udělal vše, co

⁷² Osobní archiv Jaroslava Doležala.

⁷³ Černocho, F., Hájek, O., & Kalát, J. (1999). *Zlaté rukavice*. Praha: Riopress, s. 153.

⁷⁴ Osobní archiv Jaroslava Doležala.

mohl. Poslední příhodu o tom, jak si děda zdravě věřil mám ze Španělska v roce 1999. Děda byl pozván místním klubem z Benidormu, aby se podílel na tréninku místního boxera těžké váhy. Chlap jak hora. Když ho děda viděl, řekl místním trenérům: „Ten kluk nic neumí. Pučte mi trenýrky a boty, já si s ním zaspáruju a trochu mu něco ukážu.“. Docela jsem se o dědu bál, přeci jenom mu bylo 61 let a dlouho již neboxoval. Když jsem ale viděl, jak po třech kolech má španělský borec hlavu jako nafouklý balón a lape po dechu, řekl jsem dědovi v jeho rohu: „Dědo nebí ho tolik. Nebo nás pošlou zejtra domu.“. Děda se smál a když se španělští trenéři ptali, co jsem dědovi řekl, tak to raději tlumočník nepřeložil.“⁷⁵

6.2 Olympijský úspěch Bohumila Němečka

Před olympijským turnajem převládaly pochyby, zda by českoslovenští reprezentanti měli na 17. olympijských hrách startovat. Za hranicemi republiky nedostávali sebemenší šance na výraznější úspěchy. Důvěru si nakonec získali na mezinárodním turnaji v Sofii, kde se prosadil Josef Němec a Jožka Töre, kteří tento turnaj i přes těžkou konkurenci vyhráli. Jako třetí k nim byl přiřazen mladý Bohumil Němeček, který na turnaji porazil rumunského reprezentanta Marima. V té době dorostenecký přeborník republiky a mistr Československa.

Dalším krokem pro účast na olympijských hrách byla kvalifikace. Ta se uskutečnila v Pardubicích. V kvalifikačním boji v lehké welterové váze stál proti Bohumilovi Němečkovi, nastupující za Lokomotivu Děčín, Lundák z Dukly Kroměříž. Lundák byl již v prvním kole, po inkasování tvrdého háku na bradu počítán. Zápas byl ukončen v druhém kole, kde Bohumil Němeček vyhrál na technické KO. Tato výhra zajistila Němečkovi účast na olympijských hrách v Římě roku 1960. Kromě Němečka se kvalifikovali další dva českoslovenští boxeři. Josef Töre nastupující v lehké váze a českobudějovický šampion těžké váhy Josef Němec.⁷⁶

Do Říma odjeli všichni tři českoslovenští reprezentanti, spolu s nimi také trenér Miloš Králíček.⁷⁷ Před samotnými boji čekalo sportovce oficiální vážení. V lehké welterové váze, ve které Bohumil Němeček nastupoval se sportovci museli vejít do 63,5 kilogramů. Potřeboval proto shodit sedm kilogramů. Z toho důvodu strávil celou noc před vážením tvrdým tréninkem a saunováním. Už samotné vážení bylo velmi

⁷⁵ Doležal, J., osobní rozhovor 8. dubna 2020.

⁷⁶ Osobní archiv Jaroslava Doležala.

⁷⁷ Získáno 20. března 2020, z: <http://www.totem.cz/enda1.php?a=333822>

vyostřené, a to hlavně díky domácímu šampionovi, kterým byl Piero Brandi přezdívaný uragán: „Brandi to byl vždycky velkej machr. Přišel poslední, ale na váhu se hrnul první. Odhodil mě stranou, ale já si to nenechal líbit. Popadnul jsem ho za krk a už se mu chystal jednu natáhnout. Ještě že mezi nás skočil nějaký černoch. Vlastně to byl Cassius Clay “

⁷⁸ K bojům o olympijské medaile v Říme nastoupilo v lehké welterové váze 30 rohovníku, byla to tak nejvíce zastoupena váhová kategorie na těchto hrách.

V prvním duelu se Němeček potkal s rakouským reprezentantem, kterým byl Rupert König, kterého porazil už v Praze při mezistátním utkání. Prvním kole převládal v ringu Němeček a získal si tak bodový náskok. V kole druhém se snažil König obrátit souboj na svou stranu i za pomoci nečistého boje. Ve třetím kole se na začátku Němeček dopustil pár chyb, přesto se dokázal dál soustředit a na konci kola dostal Rakušana k zemi a v zápase zaslouženě zvítězil na body. ⁷⁹



Obrázek 8. Rakouský reprezentant König padá k zemi po zásahu Bohumila Němečka. Zdroj osobní archiv Jaroslava Doležala.

Dalšími soupeři Bohumila Němečka byli Japonec Vatanabe a Ir Bernard Meli, které také porazil. ⁸⁰

Ve čtvrtfinále se Němeček postavil domácímu favoritovi, Pierovi Brandim přezdívanému uragán ringu. Ital byl jednoznačným adeptem na vítěze, předchozí dva soupeře dokázal porazit před časovým limitem na knock out. Další výhodou bylo pro Brandiniho domácí prostředí a osmnáct tisíc fanoušků, kteří ho v plném Paláci sportu

⁷⁸ Kirchner, J., & Slepíčka, J. (2000). *Hvězdy českého sportu I*. Praha: Fragment, s. 33.

⁷⁹ Osobní archiv Jaroslava Doležala.

⁸⁰ Tamtéž.

hnali vpřed.⁸¹ Když zazněl gong oznamující zahájení zápasu, Ital se okamžitě vydal přes celý ring „Ještě když mi trenér Králíček zavazoval rukavice, Brandi se do mého rohu přihnul jako tygr a už na mě letěla jeho pěst. Ucuknul jsem, takže místo mě praštil Miloše Králíčka, který sletěl dolů“⁸² Avšak zbytek zápasu se odvíjel v režii československého boxera. Obrácený gard, dlouhé paže a houževnatost Němečka mu pomohly převzít kontrolu nad zápasem. Ve třetím kole se ještě Brandi pokusil vzepřít a Němeček byl rozhodčím napomínán za tlačení soupeře na provazy. I přesto po devíti minutách Němeček vítězí jednohlasným rozhodnutím rozhodčích 4:1 na body a zaslouženě sklízí potlesk od domácích fanoušků. Toto vítězství zajišťovalo československému reprezentantovi bronzovou medaili.⁸³ Ze zápasu s Italem si Němeček neodnesl jen vytoužený postup, ale také zlomený palec na pravé ruce. V boji o finále stál před Němečkem Američan Quincey Daniels. Daniels všechny své předchozí soupeře porazil před vypršením časového limitu a z toho tři KO (knock out).⁸⁴ Byl znám především díky skvělé technice a tvrdým úderům. Jedním tvrdým úderem zasáhl i Němečka na konci druhého kola. Němeček přesto dokázal zvítězit 5:0 na body.⁸⁵ V tomto zápase ho kromě trenéra Králíčka povzbuzoval také Josef Němec, který mu dělal sekundanta.⁸⁶

Finále bylo vypsáno na 5. září v osm hodin večer. Nechybělo mnoho a český reprezentant byl místo boje o zlato na olympijském turnaji diskvalifikován. Za normálních okolností atleti dojížděli z olympijské vesnice na stadiony pravidelným autobusem. Vedení československé výpravy, ale nabídlo Němečkovi auto i s osobním řidičem. Němeček nejdříve odmítl, ale po naléhání Josefa Němce soukromý odvoz přijal. Autobus se sportovci byl vždy doprovázen policií a projížděl přednostně na červenou. Na rozdíl od soukromé dopravy. Z toho důvodu trvala patnácti kilometrová cesta po rušném Římě dvě a půl hodiny. Cesta nakonec skončila díky automobilové nehodě pod kopcem, kde stál Palác sportu. To už Němeček nevydržel a vyběhl z auta. Po zdolání kopce ho u vstupu zastavil policista, který ho žádal o legitimaci sportovce. Tu ve spěchu ztratil. Po krátké hádce odstavil policistu lehkým direktem a začal utíkat směrem do šatny. V šatně

⁸¹ Získáno 20. března 2020, z: <http://www.totem.cz/enda1.php?a=333822>

⁸² Kirchner, J., & Slepíčka, J. (2000). *Hvězdy českého sportu I*. Praha: Fragment, s. 33.

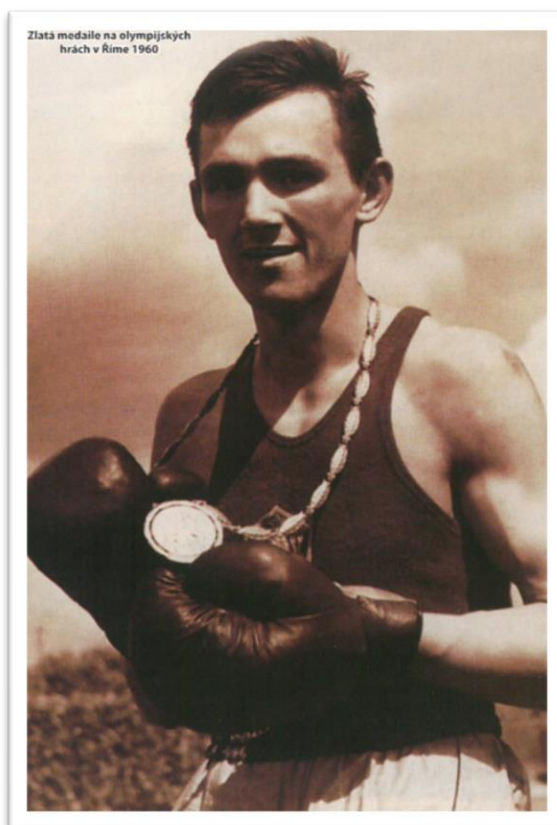
⁸³ Osobní archiv Jaroslava Doležala.

⁸⁴ Černoch, F., Hájek, O., & Kalát, J. (1999). *Zlaté rukavice*. Praha: Riopress, s. 155.

⁸⁵ Převzato z: <http://www.totem.cz/enda1.php?a=333822>

⁸⁶ Černoch, F., Hájek, O., & Kalát, J. (1999). *Zlaté rukavice*. Praha: Riopress, s. 155.

mu bylo řečeno, že pořadatel ho po páté hledá, ať se ihned dostaví do ringu. Tam už čekal reprezentant Ghany Clement Quartey. První kolo se Němeček vzpamatoval z běžecského výkonu a z rychlého nástupu do ringu. Nakonec i přes velký odpor a pár povedených ran Quarteye, Němeček jednomyslně zvítězil na body a stal se tak olympijským šampionem.⁸⁷ Clement Quartey se díky stříbrné medaili stal prvním černošským medailistou z afrického kontinentu v historii olympijských her.⁸⁸



Obrázek 9. Bohumil Němeček se zlatou medailí z olympijských her v Římě. Zdroj osobní archiv Jaroslava Doležala.

Návrat z Říma byl, pro mladého olympionika jako pohádka. Na hlavním nádraží v Děčíně, vítalo Němečka přeplněné nástupiště a davy lidí před nádražní budovou. Přes deset tisíc občanů se sešlo, aby přivítalo hrdinu se zlatou olympijskou medailí na krku. Spolu s Němečkem dorazil také budějovický Josef Němec se svým bronzem. Příjezd vlaku doprovázela hudba, bouřlivý potlesk a ovace. Po krátkém přivítání s občany se oba sportovci přesunuli do nádražního salónu, kde proběhlo oficiální uvítání. Toho se zúčastnil také vedoucí tajemník OV KSČ (Okresní výbor komunistické strany

⁸⁷ Získáno 25. března 2020, z: <http://www.totem.cz/enda1.php?a=333822>

⁸⁸ Získáno 25. března 2020, z: <https://www.olympic.org/news/boxer-quartey-becomes-first-black-african-medalist>

Československa), předseda ONV (Okresní národní výbor) a zástupci MNV (Místní národní výbor). Poté se celý průvod i s hudbou přesunul k budově MNV v Děčíně. Zde se Němeček podepsal do pamětní knihy, pozdravil se s občany a poděkoval jim za vřelé uvítání. Večer uspořádali zástupci oddílu Lokomotiva Děčín besedu, na kterou se dostavili oba medailisti. Němečkovi zde byl udělen titul Mistr sportu z rukou předsedy sekce rohování ÚV ČSTV (Ústřední výbor českého svazu tělesné výchovy). Dále mu bylo uděleno čestné uznání rady ONV a převzal několik darů.⁸⁹



Obrázek 10. Nadšený dav vítá před děčínským vlakovým nádražím Bohumila Němečka po návratu z olympijských her. Zdroj osobní archiv Jaroslava Doležala.

„...Jak Váš Děda vzpomínal na tento ohromný úspěch, v který takřka nikdo nevěřil?

Děda byl obrovsky pyšný na to, co dokázal. Když mi ukazoval fotku po příjezdu vlakem z olympiády, na které ho nese dav z nádraží až na radnici, měl slzy štěstí v očích. Nikdo mu před olympiádou nevěřil, jen on sám a babička. Neměl ani jednu jizvu.“⁹⁰

6.3 Kariéra mezi dvěma římskými triumfy

Olympijský triumf přinesl mnoho obdivovatelů, ale i závistivců. Mnozí se chtěli jen přiživit na slávě a ubrat si trochu z úspěchu a všeho co přináší. Přesto opravdu pár darů obdržel. S manželkou a půlročním synem se přestěhovali do nového bytu 2+1 druhé

⁸⁹ Osobní archiv Jaroslava Doležala.

⁹⁰ Doležal, J., osobní rozhovor 8. dubna 2020.

kategorie.⁹¹ Kromě bytu dostal také poukázku na auto, kterou v té době nedostal jen tak někdo. Na výběr dostal škodovku, warthburg, nebo moskvič. Nakonec si s manželkou vybrali oranžového warthburga, kterého musel splácet, jelikož neměl na vkladní knížce dostatek peněz.⁹² Funkcionáři naslibovali také televize, radia, látky a spoustu dalších věcí, z kterých nakonec neviděl nic. Bylo to nejspíš tím, že Němeček nebyl v komunistické straně. Do strany nakonec vstoupila alespoň žena Milada, a to především kvůli dětem, aby v budoucnu mohly na vysokou školu.⁹³

Po návratu z Říma Němeček stále působil v Děčínském klubu. Špatné vztahy mezi ním a vedoucím oddílu ho však v roce 1962 přiměly přestoupit do Rudé hvězdy v Ústí nad Labem. V té době klub převzali Josef Šantora s Kódlem, kteří několikrát přijeli za Němečkem do Děčína, a nakonec získali olympijského šampiona zcela zdarma, což bylo vzhledem k jeho úspěchu kdekoliv ve světě nemyslitelné. Tento přestup se zanedlouho ukázal jako velmi přínosný. Když Němeček přišel do Rudé hvězdy, nebyl oddíl nijak úspěšný a byl pouze okresní velikosti. To se ale zanedlouho změnilo. Do klubu obstaral nové rukavice, boxovací pytle a jiné potřebné vybavení. V roce 1963 do Ústí přivedl Dubského, Holého a Rangla, s kterými se znal Českých Budějovic.

V Rudé hvězdě působil Němeček nejen jako boxer, ale také jako trenér. Úspěchy sbíral v obou rolích. Dalším z nich byl roku 1964 postup Rudé hvězdy do první ligy. Toho roku znovu získal mistra republiky a bronzovou medaili na mistrovství v Evropě v Moskvě. Nechybělo moc a byla to medaile zlatá. Němeček ale v semifinále narazil na domácího reprezentanta Ritschara Tamulise a díky pobouření domácích diváků byl vítězem zvolen Rus. Tamulis se ve finále utkal s Italem Silvanem Bertinim, který se Němečkovi ani v nejmenším nevyrovnal. Ve stejný rok se konala i olympiáda v Japonském Tokiu. V pořadí druhý olympijský turnaj nedopadl pro Němečka podle představ, kde velkou roli sehrála také smůla, když v souboji s Finem Purlomeinem padl kvůli zraněnému obočí. Zápas se zpočátku odvíjel podle představ. Němeček měl na svém kontě dost bodu a zdálo se, že zvítězí. Bohužel se ve třetím kole oba boxeři srazili hlavama a Němečkovi prasklo obočí. To vedlo k ukončení zápasu což znamenalo vítězství pro Fina a konečné paté místo pro Němečka. Prohra bolela o to víc, když několik týdnů po návratu z olympiády porazil

⁹¹ Osobní archiv Jaroslava Doležala.

⁹² Černoch, F., Hájek, O., & Kalát, J. (1999). *Zlaté rukavice*. Praha: Riopress, s. 143.

⁹³ Tamtéž, s. 153–154.

Tokijského vítěze Kasperczaka 5:0 na body před plným hledištěm na domácím turnaji v Polsku.

Oddíl v Ústí stále stoupal a získával si stále větší pozornost na boxerském poli v republice. Díky tomu vzniklo vedle Rudé hvězdy vojenské sportovní družstvo základní služby, a tak se Ústí nad Labem stalo roku 1965 váženým boxerským centrem v Československu. To vše díky skvělé práci Bohumila Němečka a funkcionářského dua Šantora a Kódl. K nim se na krátkou dobu jako trenér připojil také Antonín Nekola, který v oddílu působil od roku 1966 do roku 1968 a v roce 1967 jim pomohl k titulu mistra Československé republiky družstev.⁹⁴

6.4 Mistroství Evropy v Římě 1967

Rok 1967 byl pro Němečka vydařený, a to nejen z pohledu trenérského. Zasloužené ovoce přinesl hlavně v jeho osobní boxerské kariéře. Na začátku roku zvítězil na Spartakiádě armád, kterou jako jediný v historii vyhrál celkem čtyřikrát. Úspěch je to o to cennější, když započítáme fakt, že turnaje se pravidelně zúčastňovali ti nejúspěšnější boxeři z východní Evropy. Nechybělo ale mnoho a Němeček s boxem skončil. Důvodem byl tlak z vedení, které po něm na šampionátu republiky požadovalo, aby si zařídil trenérskou licenci. Stejně jako mnohokrát předtím se s nimi díky své prudké povaze nepohodl a chtěl s boxem skončit. To se naštěstí nestalo. Němeček měl ve zvyku chodit na náměstí do potravin, kde se v salónku scházeli sportovci. Právě zde ho ostatní přesvědčovali, aby to ještě jednou zvážil a s kariérou nekončil. V salónku byl shodou okolností i jmenovec a majitel potravin Josef Němeček, který byl mimo jiné také členem krajského výboru strany. Po několika dalších návštěvách se rozhodl to ještě nevzdat a pronesl, že když vyhrál zlatou na olympiádě v Římě pro syna, tak by chtěl přivést i zlato z mistroství Evropy pro dceru Romanu. To zaslechl Josef Němec a řekl: „*Bohoušku, když to vyhraješ, máš u mě metrák šunky a sto litrů vína, jaký si vybereš!*“. To pro něj byla ta pravá motivace. A tak se začal připravovat na znovu dobytí Říma. Před turnajem se konal sraz v Nymburku, kam nedostal pozvánku a rozhodl se, proto zajet na vedení do Poříčí, kde jim sdělil, že všechny porazí a že chce na mistroství Evropy jet. Ještě ten den ho tedy vzali do Nymburka, kde se střetl s ostatními. Všechny, až na Kapína, se kterým se neutkal,

⁹⁴ Osobní archiv Jaroslava Doležala.

porazil a zase jel domů. Po takovém výkonu mu nařídili, aby druhý den přijel a zapojil se do přípravy.

Do Říma odcestoval Němeček pod trenérem Zdeňkem Horákem, ale v zápasech se spoléhal spíše sám na sebe. Česká výprava se zabydlela v olympijské vesnici, kde to Němeček dobře znal a měl zde k dispozici vše potřebné včetně sauny. Z počátku měl velké problémy s váhou, jelikož vážil jednásedmdesát kilo. Během přípravy ale shodil na sedmašedesát. Problémy měl také se spánkem, a tak si procházel záznamy ze zápasů svých soupeřů.

První dva zápasy Němeček vyhrál bez větších problémů. Třetí, velice těžký boj svedl s Kotyschem, který v té době nastupoval pod vlajkou západního Německa a později v roce 1968 vyhrál olympijské hry v Mexiku. V semifinále ho čekal obávaný Ion Hodosan z Rumunska. Obávaný byl oprávněně, když všechny předešlé zápasy vyhrál před časovým limitem na KO. Před duelem byl Rumun jasným adeptem a výhru. Němečkovi nedávali moc šancí ani boxerští kolegové a kamarádi, podle jejich prognóz měl dokonce prohrát knock outem jako jeho předchůdci. Po psychické stránce na tom byl velice špatně. Až tak, že se vydal do ulic Říma a přemýšlel o skoncování se životem. Stál na mostě a rozhodoval se, zda skočit do řeky, ale ze strachu neskočil, neuměl totiž plavat. Místo toho se rozešel do silnice mezi projíždějící auta. V tom ho za ruku zatáhla procházející dáma, která si myslela, že je slepý a následně ho zavedla za policisty. Vše naštěstí dobře dopadlo a Němeček se v pořádku vrátil do olympijské vesnice a hrůzné okamžiky byly minulostí. Sám si řekl, že se přece tak snadno nevzdá, to by přece nebyl on. Nejvíce ho podpořilo, když za ním druhý den nečekaně přijel kamarád z Českých Budějovic František Staněk. On jako jediný Němečkovi stoprocentně věřil a nechal se slyšet, že právě on Rumunovi uštědří KO, svou pověstnou levou rukou. Poté co se přivítali a prohodili pár slov, zašli do jídelny, kde se Němeček po dvou dnech hladovění konečně pořádně najedl a na závěr to zapil budvarem, který dostal jako dárek od Františka.

Němeček skutečně nad Hodosanem vyhrál, a to přesně tak jak předvídal František Staněk, když svou levou rukou ukončil zápas ve druhém kole a Rumuna z ringu po k.o. odváděli zdravotníci. Za výhru však zaplatil vysokou daň v podobě zlomeného loktu levé ruky. Ještě ten den dostal nabídku v podobě profesionální smlouvy na půl milionu dolarů, kterou ovšem odmítl. V den finále byl Němeček na kontrole u Polského lékaře s loktem, který mu mezitím natekl. Němeček se ale nechtěl vzdát tak snadno,

vymyslel si, že to je staré zranění z hokeje, a tak mu doktor povolil účast ve finále, i když stejně jako před sedmi lety na olympiádě musel překonat nejen soupeře, ale i neskutečnou bolest. Ve finále se proti němu postavil Manfred Wolke z východního Německa. Po velkém boji a přes své zranění Němeček skutečně vyhrál a v devětatvaceti letech se tak stal mistrem Evropy. Úspěch byl hned dvojnásobný, když k Němečkovu zlatu přidal ještě bronz jeho svěřenec z Rudé hvězdy Ústí nad Labem Jan Hejduk, který boxoval ve střední váze.⁹⁵

„...Jak Bohumil Němeček vzpomínal na pro něho vítězné mistrovství Evropy? Tento turnaj byl výjimečný. Ve váhové kategorii dědy (tehdejší welter do 67 kg) se sešla boxerská světová špička. Díky našlapané váhové kategorii se turnaje jako divák zúčastnil i tehdejší bývalý prezident Mezinárodního olympijského výboru Juan Antonio Samaranch, který byl velkým fanouškem boxu a pro vítěze weltrové kategorie věnoval pozlacené hodinky s jeho vyrytým podpisem. Děda odboxoval neuvěřitelných 11 těžkých zápasů, zvláště semifinále proti knokautérovi Hodosamovi z Rumunska bylo úchvatné (Hodosam měl před tímto zápasem na svém kontě 5 tvrdých KO v řadě, ale děda ho ve druhém kole ukončil rychlým úderem na bradu) a slavil mistra Evropy. Možná ještě více než zlata z olympiády si děda cenil právě triumfu na ME 1967 v Římě.“⁹⁶

6.5 Rok 1968 a olympijské hry v Mexiku

Situace v roce 1968 nebyla pro obyvatele Československu snadná a jinak tomu nebylo ani u sportovců, kteří reprezentovali naši republiku, dokonce na tom byli možná hůře. Němečka a další naše boxery čekala olympiáda v Mexiku, pro Němečka již třetí v pořadí. V rámci finální přípravy odjel celý reprezentační tým 19. srpna do rakouských Alp, kde se opožděně dozvěděli, že dne 21. srpna naši republiku obsadila Ruská vojska. Kromě Němečka odcestoval také Jan Hejduk a trenér Zdeněk Horák. Z nevědomosti a strachu o rodiny a přátele doma nikdo netrénoval, pouze chodili po horách a říkali si, zda se na nějakou olympiádu vůbec pojede. Po několika dnech nejistoty se všichni až na trenéra Horáka dohodli, že se vrátí i za cenu strachu co s nimi bude. Vlákem jeli do Villachu, odtud do Vídně, pak do Prahy a z Prahy do Ústí nad Labem. Po návratu na ně doma čekaly příkazy, aby se dostavili do Prahy, to samé jim přišli vzkázat také soudruzi z SNB (Sbor národní bezpečnosti). Poté co přijeli do Prahy obdrželi oblečení v národních

⁹⁵ Černocho, F., Hájek, O., & Kalát, J. (1999). *Zlaté rukavice*. Praha: Riopress, s. 156–161.

⁹⁶ Doležal, J., osobní rozhovor 8. dubna 2020.

barvách včetně dresů a na několik dnů je zavřeli do hotelu, ze kterého je převezli na letiště a letěli rovnou do Mexika.

Němeček se cítil před olympiádu dobře navíc byl ve skvělé formě, ale do Mexika chtěl odletět až pár dnů před zahájením. Bohužel vedení bylo nekompromisní a všichni byli nuceni letět už šest týdnů před zahajovacím ceremoniálem. Celý tým byl po srpnu velice nervózní, to se také podepsalo na jejich výkonech. Ještě v posledních trénincích se Němeček utkal se sovětským boxerem Borisem Labutinem, který vyhrál olympiádu v Tokiu a později i tu v Mexiku. Během tohoto tréninkového zápasu ho Němeček dostal čtyřikrát na zem a Ruský trenér jen nevěřícně koukal a nechápal co se děje, jenže Labutin nastupoval o jednu váhovou kategorii výš, a to do jednadsmesáti kilo. Dva týdny od tohoto tréninku na tom byl Němeček špatně, hlavně psychicky. Neunesl to dlouhé čekání a tlak, díky čemu skoro nejedl a nespál. Snažil se proto přesvědčit předsedu ÚV ČSTV Bosáka, aby mohl zpět domů a vrátit se až na samotný turnaj, naneštěstí bez výsledku. Němeček vypadl hned v prvním kole s Bulharským reprezentantem, nad kterým již dříve třikrát zvítězil. Zápas měl podle svých slov vyhrát, ale rozhodčí ho neustále napomínal a byl proti němu, což si temperamentní Němeček nenechal líbit, ohradil se a byl diskvalifikován.

V tom roce Němeček dokázal znovu vyhrát mistra ČSSR (Československá socialistická republika) a první ročník Velké ceny města Ústí nad Labem, kterou ovládal každoročně až do roku 1972, ve kterém ukončil svou boxerskou kariéru.⁹⁷

6.6 Trenérská léta v Rudé hvězdě a život po ukončení aktivní kariéry

Po roce 1972, kdy Němeček ukončil svou aktivní kariéru, zůstal i nadále u boxu jako trenér. Roku 1973 se v Ústí nad Labem uskutečnila Spartakiáda bezpečnostních sborů socialistických zemí neboli turnaj Rudých hvězd světa, kde měl působit jako trenér. Necelý měsíc před turnajem byl však Němeček nucen nastoupit do nemocnice a podstoupit operaci lokte. Přípravu místo něj vedli dlouholetí kamarádi Josef Němec, František Čapl, Antonín Nekola a bývalý kolega z Lokomotivy Děčín Milan Tlapa. Němeček v den konání turnaje podepsal propouštěcí formuláře a zapojil se do v té době výjimečného trenérského týmu, který dokázal tým boxerů Rudé hvězdy ČSSR dovést k triumfu v celkovém hodnocení zemí. Nejen díky tomuto úspěchu se v Ústí nad Labem

⁹⁷ Osobní archiv Jaroslava Doležala.

na konci roku 1973 zřídil oddíl boxu vrcholového střediska Rudé hvězdy. V roce 1976 k němu přibyl ještě oddíl vrcholového střediska mládeže, a tak se Ústí nad Labem stalo skutečným boxerským centrem v celém Československu. Ve stejném roce dokázali boxeři z Rudé hvězdy konečně vyhrát titul mistra extraligy, když od roku 1967 dosáhli vždy jen na druhé místo. Extraligu pak pod vedením Němečka dokázali vyhrát ještě desetkrát.⁹⁸



Obrázek 11. Vítězný tým Rudé hvězdy Ústí nad Labem extraligy v letech 1977–1978. Zdroj osobní archiv Jaroslava Doležala.

„...Co pro Bohumila Němečka znamenala být trenérem Rudé hvězdy Ústí nad Labem?

Jak dědečka vnímali obyvatelé v Ústí na Labem a jak ho vnímají dnes?

Byl hrdý na svoje působení jako aktivní trenér v boxerském klubu v Ústí nad Labem. Z neexistujících podmínek vypracoval klub na hegemonu boxu v tehdejší ČSSR a díky desítkám mistrovských titulů z mistrovství republiky a výchovou reprezentantů se stalo Ústí nad Labem baštou střeoevropského boxu. V republice neměli konkurenci.

Dle osobní zkušenosti mohu s klidným srdcem prohlásit, že většina lidí v Ústí nad Labem dědu velmi uznávala. Vždy, když jsme šli s dědou na nějaké sportovní utkání (fotbal, hokej, plavání...), hlasatel během zápasu vyhlásil, že mezi diváky je také přítomen olympijský vítěz a mistr Evropy Bohumil Němeček. Děda povstal a sklídl bouřlivý potlesk. To jsou vzpomínky, které si ponesu celý život. Bylo to krásné. Každá mince má však dvě strany, rub a líc. Bohužel dnes si již na dědu vzpomene málokdo. Mladší generace zná jen Lukáše Konečného, nebo

⁹⁸ Osobní archiv Jaroslava Doležala.

se zajímá spíše o MMA, které je v kurzu. Ze slavného boxerského klubu zbylo jen jméno a čísla v tabulkách. A protože děda nebyl v komunistické straně, choval se apoliticky a měl svůj názor, který se často představitelům KSČ nelíbil, dodnes některým lidem leží v žaludku. Absurdní bylo chování radnice a politických představitelů v Ústí nad Labem při schvalování čestného občanství dědovi po jeho smrti. S návrhem přišla moje babička v roce 2014. Politici návrh nejprve zamítli, po zveřejnění takové ostudy v médiích názor změnili a děda díky vytrvalému boji babičky čestné občanství obdržel.“⁹⁹

Bohumil Němeček trénoval nejen své svěřence v Rudé hvězdě, ale také svého syna Bohumila Němečka mladšího. Ten v oblasti sportu začínal s fotbalem, že půjde v otcových šlápějích se rozhodl v roce 1975, kdy začal s boxem. Jeho boxerská cesta trvala deset let a jeho největším úspěchem mělo být v roce 1981 mistrovství Evropy konané ve Finské Tampere. V prvním zápase se prosadil přes soupeře z Řecka, poté se proti němu v duelu o medailové boje postavil Mirko Puzovič z bývalé Jugoslaviie, který byl bronzový na olympijských hrách v Los Angeles 1984 v lehkém weltru. Zápas kvůli lehkému krvácení z obočí, které bylo způsobeno zraněním z předchozího duelu, ukončil maďarský rozhodčí po jasné převaze Němečka mladšího v prospěch Jugoslávce. Údajně to měla být odvěta bulharského Žečeva, který stal v čele EABA (Evropská asociace amatérského boxu), za poškození bulharského boxera českým rozhodčím Smějou. Nebýt této pomsty mohl mladý Němeček dosáhnout skutečně velkého úspěchu, jelikož vítěze tohoto mistrovství Evropy Rusa Šišova porazil na předchozím turnaji v Rusku a oba boxery ze semifinálové dvojce, Schwarze z Německa a Ganewa z Bulharska porazil na domácím Grand Prix v Ústí nad Labem.

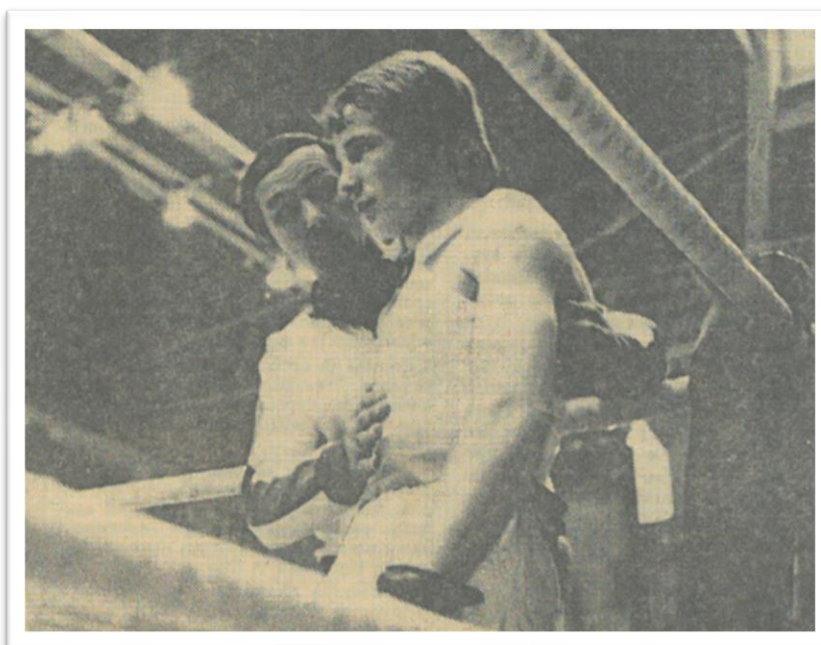
Mezi jeho další úspěchy patří tři tituly mistra republiky v dorostu, dva tituly v kategorii mužů, několik dalších v mistrovstvích družstev, vítězství na Grand Prix v Ústí nad Labem a druhé místo na Spartakiádě bezpečnostních sborů socialistických zemí na Kubě. Celkem dokázal zvítězit ve 218 zápasech z 253 a v roce 1985 s boxem po zranění nosu na dobro skončil. O rok později jeho otec ukončil také svou trenérskou kariéru a v osmačtyřiceti letech odešel do invalidního důchodu.¹⁰⁰

„...Bohumil Němeček trénoval také vašeho strýce. Nepokoušel se i Vás přivést k tomuto sportu? Boxovat mě naučil. Ale nikdy mě do boxu nenutil. Strýc Bohumil Němeček ml. byl velmi

⁹⁹ Doležal, J., osobní rozhovor 8. dubna 2020.

¹⁰⁰ Osobní archiv Jaroslava Doležala.

nadaný sportovec po dědovi. Byl dokonce v mládežnickém výběru reprezentace ve fotbale. Nicméně děda z něj chtěl mít svého následníka, a tak se strýc přeorientoval na box. Měl vynikající výsledky. Je několikanásobným mistrem republiky a vítězem řady mezinárodních turnajů. Bohužel ale nedal boxu a tvrdé přípravě tolik, co kdysi ve svých nejlepších letech děda. Dalších větších úspěchů nedosáhl, ač měl výjimečný talent a díky tréninku dědy skvělou techniku. Možná i díky této zkušenosti nás vnuky děda do boxu nikdy nehnal. Říkával: „Vyber si jinej sport. Box je strašně náročnej sport. Nejenom fyzicky, ale hlavně psychicky. Když vidíš, že máš boxovat proti chasníkovi, kterej tři soupeře předtím zabil, nemůžeš třeba spát celou noc.“. Jak jsem již odpověděl, děda mě naučil mnoho sportů. I díky němu jsem měl řadu úspěchů v atletice, nicméně ani já a ani nikdo jiný z naší rodiny se doposud nevydal na cestu vrcholového sportovce.“¹⁰¹



Obrázek 12. Bohumil Němeček v roli trenéra se svým synem Bohumilem Němečkem ml. Zdroj osobní archiv Jaroslava Doležala.

Po odchodu z boxerského světa si splnil svůj velký sen a koupil si v Ústí nad Labem starý napůl rozpadlý dům, který předělal na restauraci. Restauraci opravoval převážně sám se svojí rodinou, občas mu pomáhali také kamarádi a po dokončení všech potřebných prací dostala výstižné jméno „U zlaté medaile“. V restauraci se scházeli nejen boxeři, ale i ostatní sportovci, kteří vždy obdivovali výzdobu na zdech v podobě boxerských rukavic a dalších artefaktů spojených s boxem, nebo fotek nejen ze zápasů samotného Bohumila Němečka, jeho svěřenců a kamaráda Josefa Němce, ale také ze

¹⁰¹ Doležal, J., osobní rozhovor 8. dubna 2020.

sportovních výkonů jeho přátel Emila a Dany Zátopkové, Evy Bosákové nebo Věry Čáslavské a mnoha ostatních.¹⁰²

„... Je známo, že Bohumil Němeček i po ukončení kariéry v roli trenéra vedl velice aktivní život. Jak trávil svůj čas po odchodu z boxerského světa? Po skončení jeho trenérské kariéry postavil chatu nedaleko Litoměřic a rekonstruoval čtyřpatrovou budovu nedaleko městského stadionu v Ústí nad Labem, kde později otevřel pivnici „U Zlaté medaile“. Opravdu bylo jen málo dní, kdy by děda někde něco nenakládal, nevykládal, nestloukal... I díky jeho neustálé každodenní aktivitě byl i v pokročilém důchodovém věku ve výborné fyzické i psychické kondici. Dřina, to je slovo, které ho určitě nejvíce vystihuje.“¹⁰³

Němečkův sen však stihl hořký konec, když restaurace v roce 2000, kvůli nepozornosti zaměstnanců, vyhořela. V tom samém roce Němeček při opravě střechy nešťastnou náhodou spadl z osmi metrů na beton a utrpěl několik vážných zranění, jako rozdrčená pánev, krvácení do mozku, 2x zlomená sanice a propíchnuté plíce zlomenými žebry. Přes veškerá vážná zranění těžko slučitelná se životem svůj největší zápas o život vyhrál a po třech letech se zotavil, i když si z něho odnesl krutou vzpomínku v podobě jedné kratší nohy o dva centimetry. Po nešťastném vyhoření restaurace bohužel přišla další velká rána, když utrpěl těžkou mozkovou příhodou, jejíž následky ho doprovázeli do konce života.¹⁰⁴ Bohumil Němeček zemřel druhého května 2010, kdy prohrál svůj poslední boj v Masarykově nemocnici v Ústí nad Labem, kde v půl sedmé večer ve dvaasedmdesáti letech podlehl oboustrannému zápalu plic.¹⁰⁵

„...Jak vzpomínat na vašeho dědečka a jaký jste s ním měl vztah ? Měl jsem to štěstí, že jsem s dědou prožil 24 let ve stejném domě, stejné domácnosti a v rodinném kruhu. V mém sedmém měsíci života bohužel tragicky zahynul můj otec (byl sražen na přechodě) a moje maminka Romana se semnou nastěhovala do rodinné vily k dědovi, babičce a prababičce (maminka babičky). Díky společnému soužití jsem si s dědou vytvořil velmi úzký vztah a byl pro mě jako druhý otec. Naučil mě, ukázal a vysvětlil spoustu sportů. Seznámil mě s významnými sportovci, herci politiky a lidmi z veřejného života. Pamatuji si, jak mě děda bral na box, na fotbal, hokej, volejbal, tenis, setkání s olympioniky, vyhlašování významných cen pro osobnosti a mohl bych pokračovat.

¹⁰² Osobní archiv Jaroslava Doležala.

¹⁰³ Doležal, J., osobní rozhovor 8. dubna 2020.

¹⁰⁴ Osobní archiv Jaroslava Doležala.

¹⁰⁵ Získáno 12. dubna 2020, z: <https://www.e15.cz/magazin/zemrel-bohumil-nemecek-zatopek-boxu-848626>

Měl mě velmi rád a já jeho také. Když zrovna něco někde nekutil, tak jsme se hecovali a neustále něco hráli. Jednu příhodu si pamatuji dodnes. Když mě děda učil stolní tenis, zpočátku mne nechával vždy vyhrát. Poté když už jsem hru ovládal téměř na jeho úrovni, rád říkával doma před babičkou: „Babičko, zeptej se Jarouška, jak hrál pin pong?“ Už mě nenechával vyhrát. No a jednoho dne jsme přišli domu a já řekl babičce: „Babičko zeptej se dědy, jak dneska hrál pin pong?“. Poprvé jsem ho porazil.“¹⁰⁶

Bohumil Němeček ve své kariéře nastoupil k 894 zápasům, z kterých pro něho vítězně neskončilo pouhých 17, z nichž ani jednou neprohrál stylem KO. Mezi jeho největší úspěchy patřila účast na třech olympijských turnajích. Roku 1960 v Římě, kde dosáhl svého nejlepšího výsledku, když jako třetí a zároveň dodnes poslední Čech získal zlatou olympijskou medaili, 1964 v Tokiu, ve kterém skončil na 5.místě a 1968 v Mexiko city. Další dva velké triumfy zaznamenal na mistrovství Evropy v podobě bronzu v roce 1963 v Moskvě a zlata v Římě 1967. Dále třikrát vyhrál Spartakiádu bezpečnostních sborů a stal se desetinásobným mistrem Československa.¹⁰⁷

„...Hovořil někdy Bohumil Němeček o tom, že nikdy za celou svoji kariéru žádný ze svých zápasů neprohrál knock outem, tím se jen tak každý boxer nemůže pochlubit? Děda byl technický boxer, nechodil do přestřelek a boxoval chytře na distanc. Byl velmi pyšný na skutečnost, že nebyl nikdy ve své kariéře počítán.“¹⁰⁸

¹⁰⁶ Doležal, J., osobní rozhovor 8. dubna 2020.

¹⁰⁷ Osobní archiv Jaroslava Doležala.

¹⁰⁸ Doležal, J., osobní rozhovor 8. dubna 2020.



Obrázek 13. Souhrn největších úspěchů Bohumila Němečka. Zdroj osobní archiv Jaroslava Doležala.

7 Závěr

V této bakalářské práci jsme se pokusili dosáhnout vytyčených cílů a úkolů, mezi které patří představení základních pravidel boxu, stručný nástin historie boxu ve světě, stručný nástin historie boxu v českých zemích a Československu. Hlavním cílem práce bylo pak vytvořit co možná nejdetailnější biografii Bohumila Němečka, jednoho z našich nejúspěšnějších boxerů vůbec.

Historie boxu sahá až do starověkého Řecka, kde se jednalo o souboj dvojice mužů. Zpočátku bojovali holýma rukama, později si ruce omotávaly koženými provázky, do kterých vplétaly kovové předměty. Zápasníci se neřídili žádnými konkrétními pravidly, zápas většinou trval do té doby, než jeden z mužů nebyl schopen v boji pokračovat, proto tyto boje často končili smrtí.

Další zmínky jsou z 18. století, kdy se v Anglii začal box pomalu postupem času vyvíjet do dnešní podoby. Zde byl skutečným zakladatelem boxu šermíř James Figg, který založil první školu, vypracoval první pravidla a pořádal první oficiální zápasy. V 19. století byla hlavním centrem boxu stále Anglie. V té době vznikly také nová pravidla Marquesse z Queensberry, která platí bez větších změn do dnes.

Ve stejném století se hlavní dění boxu přesunulo z Anglie do Ameriky, kde zažil box největší rozkvět a popularizaci. Zde byl zakladatelem Jakob Hyer a jeho syn. První velkou osobností boxu byl ve Spojených státech John Lawrence Sullivan, který se stal prvním oficiálním mistrem světa. Dvacáté století bylo v boxu ve znamení příchodu skvělých boxerů, kteří přicházeli z různých přistěhovaleckých komunit a menšin. Jednalo se převážně o Italy, Iry, Středoevropany, židy a především Afroameričany, ti později tvořili nejdominantnější skupinu v boxu. Mezi ty nejznámější patřili například Rocky Marciano, Max Schmeling nebo James Braddock. Co se týče boxerů černé pleti je těžké jmenovat pár jmen, přesto můžeme vybrat ty nejznámější, jako Sugar Ray Robinson, Joe Frazier, George Foreman nebo Cassius Clay všemi známí jako Muhammad Ali. Boxeři černé pleti kralovali ringu i na přelomu 21. století. Těmi nejznámějšími byli a jsou také v současnosti Mike Tyson, Evander Holyfield a Floyd Mayweather.

K nám se box, dříve nazývaný rohování, dostal na přelomu 19. a 20. století právě ze Spojených států. První, kdo propagoval box u nás byl Fridolín Hoyer. Kromě toho se utkal v prvním boxerském zápase u nás. U začátků stál také Emanuel Hervert, který jako

první začal předávat své poznatky a technické základy svým svěřencům. Na rozvoji boxu měl velký podíl také František Růžička, který se stal prvním šampionem všech vah a předával dál zkušenosti získané na jihoamerickém kontinentu. Po první světové válce byl přední osobou našeho boxu Josef Joe Jahelka, Čechoameričan, který před návratem do Čech boxoval v Chicagu.

V rozvoji boxu pokračovala čtveřice Jiří Hoyer, dr. Pondělíček, E, Hervert a František Malínský, kteří dali vzniku první boxerské organizaci s názvem Československá unie boxerů profesionálů a rovněž vytvořila první česká pravidla boxu. Po těchto těžkých začátcích začaly přicházet první velké úspěchy českých a Československých boxerů, na poli světového boxu, v podobě mistrů Evropy, olympijských vítězů nebo v moderní historii mistrů světa různých světových organizací. Mezi největší úspěchy patří právě ty z olympijských her. Doposud máme pouze tři držitele zlaté medaile z olympijských her. Prvním byl Julius Torma, který uspěl na olympiádě v Londýně, která se konala krátce po druhé světové válce v roce 1948. Následoval ho Ján Zachara o čtyři roky později na hrách v Helsinkách. Tuto boxerskou trojici doplňuje Bohumil Němeček, který je dodnes naším posledním boxerem, který dokázal vybojovat zlato na olympijských hrách.

Dalším skvělým boxerem byl Josef Němec, který také působil v Českých Budějovicích a byl celý život velkým kamarádem Bohumila Němečka. Oba se seznámili ve Slavoji České Budějovice, kde trénovali pod vedením otce Josefa Němce. Po odchodu Němečka do Lokomotivy Děčín zůstal Němec i nadále v Jižních Čechách. I přesto se však potkávali v reprezentaci, kde Němec nastupoval v těžké váze. Právě v této váhové kategorii uspěl na stejných olympijských hrách jako Němeček, ovšem úspěch nebyl zlatý nýbrž bronzový. Také Josef Němec byl úspěšný na mistrovství Evropy, kde získal dvakrát bronz, v Praze 1957, v Lucernu 1959 a zlato v roce 1963 v Moskvě. Na všech těchto turnajích se oba potkávali, kde také často bydleli spolu na pokojích a jeden druhého podporovali. Po ukončení svých skvělých kariér zůstali přáteli po celý život.

Bohumil Němeček svou boxerskou cestu odstartoval po druhé světové válce v Českých Budějovicích, kde navštěvoval boxerský klub Slavoj České Budějovice. Zde získal svůj první titul mistra Československa ve welterové váze. Další jeho kroky vedly do klubu Lokomotiva Děčín, kam byl nucen přestoupit, aby mohl reprezentovat Československo na olympijských hrách v Římě. Právě na těchto hrách získal v roce 1960

jeden z největších úspěchů své kariéry v podobě zlaté medaile. Po těchto olympijských hrách přestoupil do Rudé hvězdy v Ústí nad Labem. Po příchodu do Ústí nad Labem pokračoval ve sbírání cenných titulů. Kromě toho pomohl klub od začátku vybudovat. Krátce po příchodu do Rudé hvězdy získal další titul mistra republiky a bronz na mistrovství Evropy v Moskvě, zároveň reprezentoval Československo na dalších, v pořadí druhých olympijských hrách, které se konaly v Tokiu. Další velký úspěch zaznamenal v roce 1967, a to opět v Římě, kde se dokázal prosadit v silné konkurenci a získat titul mistra Evropy. Právě díky velké konkurenci si osobně tohoto titulu vážil více než olympijského zlata. O rok později se zúčastnil třetích a zároveň posledních olympijských her v jeho kariéře v Mexiku. V tom samém roce vyhrál svůj desátý a poslední titul mistra republiky a první ročník Velké ceny města Ústí nad Labem, kterou vyhrával až do roku 1972, kdy ukončil svou aktivní boxerskou kariéru.

Po ukončení své boxerské kariéry pokračoval v Ústí nad Labem jako trenér. Z pozice trenéra dokázal klub dovést, až do extraligy a vybudovat z něj centrum Československého boxu. Pod jeho vedením dokázali boxeři z Ústí nad Labem získat titul mistra extraligy celkem jedenáctkrát. Mezi jeho svěřence patřil také jeho syn Bohumil Němeček mladší, který se pod vedením svého otce stal také úspěšným boxerem.

Poté co v osmačtyřiceti letech odešel do invalidního důchodu a skončil i s trénováním. Přesto i nadále navštěvoval boxerské a jiné sportovní události. V důchodu se věnoval především své restauraci U zlaté medaile, kterou si sám postavil a své rodinně. V posledních letech svého života bojoval s následky nešťastného pádu ze střechy, až do května roku 2010, kdy ve věku dvaasedmdesáti letech podlehl zápalu plic.

Bylo nám velkou ctí, že jsme mohly prostřednictvím této práce vytvořit biografii jedno z nejúspěšnějších boxerů naší historie. Za pomoci přínosných informací od vnuka Bohumila Němečka pana Jaroslava Doležala, bez kterých by bylo nemožné tuto práci vytvořit. Čest jeho památce.

8 Prameny a literatura

Archivní fondy a sbírky

Osobní archiv Jaroslava Doležala.

Literatura

- Bosák, E. (1969). *Stručný přehled vývoje sportovních odvětví v Československu*. Praha: Olympia.
- Bureš, P., & Plichta, J. (1931). *Sport a tělesná kultura v Čsl. Republice a cizině*. Praha: Almanach sportu.
- Černoch, F., Hájek, O., & Kalát, J. (1999). *Zlaté rukavice*. Praha: Riopress.
- Firla, V. (1921). *Sport rohovnický*. Ostrava: Grafia.
- Kirchner, J., & Slepíčka, J. (2000). *Hvězdy českého sportu I*. Praha: Fragment.
- Miňovský, F. (2006). *Box*. Praha: Grada.
- Olivová, V. (1989). *Odvěké kouzlo sportu*. Praha: Olympia.
- Suchánek, J. (2001). *1500 sportovních tragédií*. Praha: Jan Vašut.
- Šupich, Z. (1986). *Zátopek a ti druzí*. Praha: Olympia.
- Zápotocký, V. (1998). *Úsměvy šampionů*. Břeclav: Moraviapress.

Kvalifikační práce

- Štindlová, T. (2006). *Josef Němec, rytíř sportu z Českých Budějovic*. (Bakalářská práce). České Budějovice: PdF JČU.

Narativní prameny

Jaroslav Doležal, vnuk Bohumila Němečka.

Elektronické a internetové zdroje

- <http://profiboxing.cz/cesti-boxeri/lukas-konecny>
- <http://profiboxing.cz/cesti-boxeri/ondrej-pala>
- <http://www.czechboxing.cz/data/document/file/technicka-pravidla-aiba.pdf>
- <http://www.ibhof.com/pages/about/inductees/pioneer/figg.html>
- <http://www.totem.cz/enda1.php?a=333822>
- https://eknihovna.maxzone.eu/sport_rohovnický.html
- <https://gaku-do.webgarden.cz/rubriky/historie-bojovych-umeni/historie-box>
- <https://www.britannica.com/sports/boxing>
- <https://www.britannica.com/sports/boxing/Women-in-boxin>
- <https://www.britishboxers.co.uk/2015/02/the-marquess-of-queensbury-rules/>
- <https://www.e15.cz/magazin/zemrel-bohumil-nemeczek-zatopek-boxu-848626>
- <https://www.olympic.org/boxing>
- <https://www.olympic.org/news/boxer-quarthey-becomes-first-black-african-medalist>

9 Použité zkratky

AIBA – Mezinárodní federace amatérského boxu.

ATK – Armádní tělovýchovný klub.

ČSAD – Česká státní automobilová doprava.

ČSSR – Československá socialistická republika.

EABA – Evropská asociace amatérského boxu.

EBU – European Boxing Union.

IBF – International Boxing Federation.

IBO – International Boxing Organization.

KO – knock out.

MNV – Místní národní výbor.

ONV – Okresní národní výbor.

OV KSČ – Okresní výbor komunistické strany Československa.

PABA – Pan Asian Boxing Association.

SES – Sport Events Steinforth.

SNB – Sbor národní bezpečnosti.

SSSR – Sovětský svaz socialistických republik.

ÚV ČSTV – Ústřední výbor českého svazu tělesné výchovy.

WBA – World Boxing association.

WBC – World Boxing Council.

WBO – World Boxing Organization.

10 Seznam příloh

Obrázky

Obrázek 1. Malba pocházející z Řecka, vyobrazující dva zápasníky přibližně 688 l. př. n. l.	24
Obrázek 2. Originální přehled pravidel Jacka Broughtona..	26
Obrázek 3. Poslední zápas o titul mistra světa v těžké váze bez rukavic mezi Johnem Lawrenceem Sullivanem a Jakem Kilrainem.....	28
Obrázek 4. Šampion Jack Johnson sražen k zemi Jessem Willardem během zápasu v Havaně.	30
Obrázek 5. Josef Joe Jahelka na titulí straně učebnice boxu z roku 1921	35
Obrázek 6. Julius Torma první československý boxer, který získal olympijské zlato, zachycen po zápase se svým soupeřem.	39
Obrázek 7. Josef Němec úspěšný boxer z Českých Budějovic, po vítězném zápase.	43
Obrázek 8. Rakouský reprezentant König padá k zemi po zásahu Bohumila Němečka.	49
Obrázek 9. Bohumil Němeček se zlatou medailí z olympijských her v Římě.....	51
Obrázek 10. Nadšený dav vítá před děčínským vlakovým nádražím Bohumila Němečka po návratu z olympijských her.	52
Obrázek 11. Vítězný tým Rudé hvězdy Ústí nad Labem extraligy v letech 1977–1978..	58
Obrázek 12. Bohumil Němeček v roli trenéra se svým synem Bohumilem Němečkem ml.	60
Obrázek 13. Souhrn největších úspěchů Bohumila Němečka.	63

Tabulky

Tabulka 3. Rozdělení věkových kategorií.....	18
Tabulka 4. Pojmenování a vymezení jednotlivých váhových kategorií.....	18